

**SURİÇİ'NDEN DİYARBAKIR MERKEZE
YERİNDEN EDİLENLERE DAİR
SAHA ARAŞTIRMASI RAPORU**

NİSAN 2019

YÖNTEM

Sosyo politik Saha Araştırmaları Merkezi Olarak 8-16 Nisan tarihleri arasında; Diyarbakır'ın Sur dışında kalan Yenişehir, Kayapınar ve Bağlar İlçelerinde, 6 Eylül 2015 tarihinde başlayan sokağa çıkma yasakları ardından Sur'u terk etmek zorunda kalan, yerinden edilen 120 hane ile bir çalışma gerçekleştirilmiştir.

Hane bazlı ve yüz yüze görüşme usulüyle gerçekleşen alışma; Sur'dan Diyarbakır Merkez ilçelere göç etmek zorunda kalmış kişilerle gerçekleştirilmiştir. Yerinden edilme nedenleri ve sonrasında yaşanan Ekonomik, kültürel, sosyal ve psikolojik etkiler ile ortaya çıkan kabullenme ve uyum düzeylerini anlamaya, mekânsal farkların ortaya çıkardığı olası değişimleri ölçmeye dönük olarak geliştirilmiştir.

İlk olarak 6 Eylül 2015 tarihinde ilan edilen ve 6 defa uzatılan sokağa çıkma yasakları ve ilçede yaşanan uzun süreli çatışmalar sürecinde ilçeyi terk etmek zorunda kalan ve daha sonra ilçeye dönemeyen Surlular ile gerçekleşen çalışma önemli veriler de açığa çıkarmıştır.

Bu Verilere Göre Özetle;

- Yerinden edilenlerin en çok dikkat çeken yönlerinden biri işsizlik ve gelir düzeyindeki düşüklüktür. Ev içi ücretsiz işçileri de katarsak, çalışmaya göre; **toplamda katılımcıların %78'inin** herhangi bir ücretli işe tabi olmadığı görülmüştür. Sur da yaşarken ise katılımcıların **toplamda %74'ünün** yine herhangi bir ücretli işe sahip olmadığı anlaşılmıştır.
- Surda yaşar iken %60'ı hane kişi sayısının 4-6 kişi aralığında olduğunu; %34'ü hane kişi sayısının 7-9 kişi aralığında olduğunu; %6'sı hane kişi sayısının 10 ve üzeri olduğunu beyan etmiştir.
şimdi buldukları yerlerdeki; **%69'u** hane kişi sayısının **4-6** kişi aralığında olduğunu; **%25'i** hanelerinde **7-9** kişinin yaşadığını; **%4'ü** hane kişi sayısının **1-3** kişi aralığında olduğunu; **%2'si 10 ve üstü** olduğunu beyan etmiştir

- Katılımcılara **Sur' da yaşarken hane aylık gelirlerinin ne olduğu** sorulmuş; %9'u 0-1000 TL arasında olduğunu; %63'ü 1001-2000 TL arasında olduğunu; %15'i 2001-3500 TL arasında olduğunu beyan etmiştir.
Şu anda ise: %12'si hane aylık gelirinin 0-1000 TL arasında olduğunu; %40'ı 1001-2000 TL arasında olduğunu; %38'i 2001-3500 TL arasında olduğunu belirtmiştir. Rakamlardan da anlaşılacağı üzere O dönemin asgari ücreti ve üzerinde gelir olan hane oranı yaklaşık %90'larda seyrediyorken; bu gün haneye asgari ücret ve üzeri ücret girenlerin oranı %48'dir.
- Araştırma grubunun %36'sı Sur da iken hiçbir mülkü olmadığını beyan ederken; %52'si mülklerinin olduğunu ancak yıkıldığını; %7'si mülklerinin kamulaştırıldığını; %5'i ise mülklerini sattıklarını bildirmiştir. Bu verilerden yola çıkarak mülkü olanları kendi özelinde değerlendirdiğimizde; mülkü olanların %81,25'inin evinin yıkıldığını, %7,82'sinin evinin satıldığını ve %10,93'ünün ise evlerinin kamulaştırıldığını görmekteyiz.
- Mülk ve gelir durumu ilişkisine baktığımızda ise **0-1000 TL gelir grubunu** oluşturanların %58,3'ünün Sur da iken de mülkleri yok iken %41,7'nin Surda mülkleri olduğu ancak yıkıldığı öğrenilmiştir. **1001-2000TL Gelir Grubunun**, %50'si yıkıldı derken, %40'ı sattık, %5'i kamulaştırdı yanıtlarını vermişlerdir. **2001-3500TL Gelir Grubunun**, %55,3'ü yıkıldı, %7,9'u kamulaştırıldı, %5,3'ü sattık yanıtlarını vermişlerdir. **3501-5000TL Gelir Grubunun** %60'ı yıkıldı, %20'si kamulaştırıldı %10'u sattık yanıtlarını vermişlerdir. Bu gelir grubunun %10'u hiçbir mülklerinin Sur'da olmadığını beyan etmiştir. En yüksek gelir grubunun Sur'da mülkü olan en az kesimi oluşturduğu görülmüştür. Verilerden de görüleceği gibi düşük gelir gruplarına sahip olanların yarısının mülklerinin yıkıldığı anlaşılıyor.
- Yerinden edilenler için en önemli güçlüklerden biri barınacak ev meselesidir. Yerinden edilenlerin sadece %40'ı Surda iken kirada olduğunu, bunların toplamda %60'ı ise kiralalarının 300 tl ve altında olduğunu beyan etmiştir. Sur da yaşarken ödenen en yüksek kira bedelinin ise %2,5'lik bir kesimin ödediği 600 TL olduğu anlaşılıyor.
- Şu anda yaşadıkları yerlerde ise kirada olduğunu söyleyenlerin oranı %90! Bu insanların çoğunluğunun yoksul semtlere yerleşmiş olduğu gözlenmiş olsa da şu anda ödenen kira tutarları onlar açısından ödemedede güçlük çektikleri bir noktayı oluşturuyor. Bununla

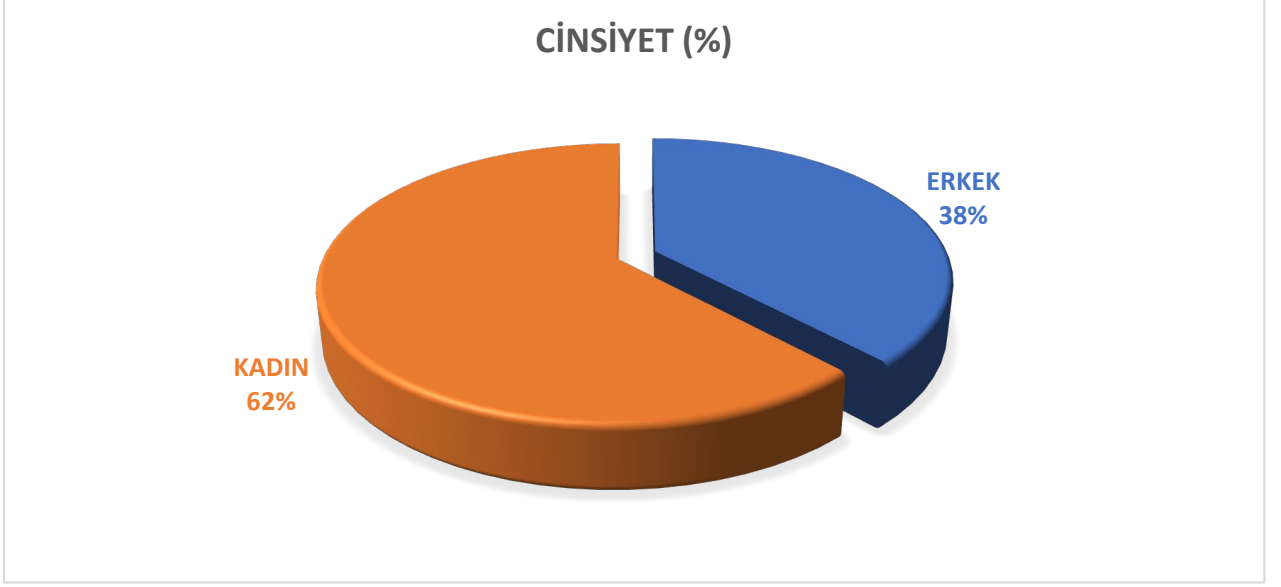
beraber 300 TL ve altında kira ödeyenlerin oranı %8 iken, 600 TL ve üstü kira ödeyenlerin oranı %14,4'tür. Veriler yerinden edilen Surluların ciddi maddi kayıplar yaşadıklarına işaret etmektedir.

- Göç etme nedenlerinin sorgulandığı soruya yanıt veren araştırma grubunun toplamda %93'ü çatışmalar ve evlerinin yıkılması nedeniyle zorunlu göçe mecbur kaldıklarını, yerlerinden edildiklerini beyan etmişlerdir.
- “**Sur'dan göç ettikten sonra yaşadığınız en önemli birinci sorun nedir?**” sorusuna araştırma grubunun yanıtlarının ilk iki sırasını; **%64 ile Maddi Zorluklar; %21 ile Psikolojik Zorluklar** oluşturmuştur.
- Tüm yaş gruplarında öncelikli sorun “Maddi zorluklar” olsa da gelir seviyesi yükseldikçe “psikolojik zorluklara” işaret edenlerin oranında ciddi artışlarla karşılaşmıştır. Örneğin; 0-1000 TL gelir grubunun %8,3'ü psikolojik zorluk derken; bu oran 3001-5000 TL gelir grubunda %40!
- Görüşmecilere “**Sur'da yaşarken komşuluk ilişkileriniz nasıldı?**” sorusu yöneltilmiş ve %93'ü farklı derecelerde **iyi** olduğunu söylemiştir. Komşuluk ilişkileri en çok özlenen durumlardan biri olarak karşımıza çıkmıştır. Önemli bir kısmı “**Aile gibiydik**” kavramını kullanmayı tercih etmiştir.
- Şimdi yaşadıkları semtlerdeki komşuluk ilişkilerini “iyi” diye niteleyenlerin oranı %27 iken, %56'sı **normal** demektedir.
- “**Sur'da mı kendinizi daha güvenli hissediyordunuz, yoksa şu anda yaşadığınız semtte mi güvenli hissediyorsunuz?**” sorunu yanıtlayan araştırma grubunun %47gibi önemli bir oranı “Sur” yanıtını verirken, sadece %21'i “yeni yerimizde” demiştir.
- Araştırma grubunun %66'sı **Sur'da** kendini daha mutlu hissettiğini söylerken; %2'si “**Yeni Yerimizde**” yanıtlarını vermiştir. Yeni yerde mutlu olduğunu söyleyenlerin 18-24 yaş aralığında olduğu dikkat çekmiştir.
- Araştırma grubunun %74'ü “**Yeni yerimizde hayat daha pahalı**” derken, Sur da daha pahalıydı diyenlerin oranı %3'tür. Gelir oranı yükseldikçe yeni yerlerinde hayatı daha pahalı bulanların oranlarında artış olduğu gözlenmiştir.
- “**Göç sonrası aile üyelerinden psikolojik tedavi gören oldu mu?**” sorusu yöneltildiğinde görüşmecilerin **%82'si 'Hayır' ve %18'i 'Evet'** yanıtını vermiştir. Evet diyenler içinde %72,2'si hanelerinde 1 kişinin; %22,2'si 2 kişinin; %5,6'sı 3 kişinin psikolojik tedavi gördüğünü bildirmiştir.

- Göç sonrası aile içinde eğitimini yarıda bırakanların olduğunu beyan edenlerin oranı %20’dir
- **“Sur’dan ayrıldıktan sonra herhangi bir kurum veya kişiden yardım aldınız mı?”** sorusuna görüşmecilerin %40’ı ‘Evet’ derken, %60’ı ise ‘Hayır’ yanıtını vermiştir. **“Evet”** diyenlerin %52,5’i Valilikten yardım aldıklarını; %22,5’i Belediye ve Belediyeye bağlı kuruluşlardan; %12,5’i hem Valilik hem de Belediyeden; %10’u Akrabalardan; %2,5’i de Sivil Toplum Kuruluşlarından yardım aldığını belirtmiştir. Ancak bu yardımların en fazla 2 yıl sürdüğü, şu anda yardımların kesildiği bildirilmiştir.
- Yerlerinden edildikten sonra yerleştikleri yeni semtlere %53’  farklı derecelerde alışamadığını beyan ederken; %40’ı alıştığını bildirmiştir. Yine gelir grubu yükseldikçe Sur dışındaki hayata alışamadıklarını söyleyenlerin oranında artış gözlenmiştir.
- **“Sur’a tekrar dönmek ister misiniz?”** sorusuna araştırma grubunun %82’si ‘Evet’, %18’i ise ‘Hayır’ yanıtını vermiştir.

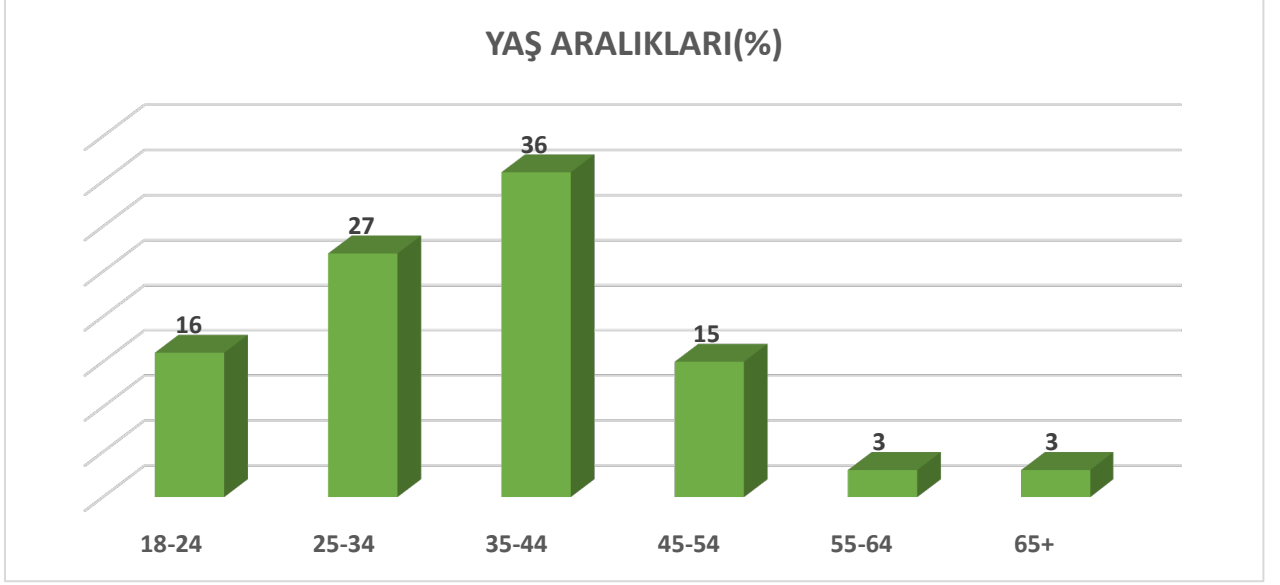
Çalışmanın grafik ve ayrıntıları aşağıda genişçe yer almaktadır.

I.BÖLÜM

Araştırmamıza katılanların **%62'si Kadın, %38'i ise Erkek** görüşmecilerden oluşmaktadır.

Görüşmeciler haneyi temsil ettikleri için görüşme sırasında en yetkin veriyi aktarabilecek aile bireylerine anket soruları yöneltilmiştir. Bu nedenle cinsiyet kotası bu çalışmada uygulanmamıştır.

Demografik veriler içerisinde önemli bir yeri olan Araştırma grubunun **yaş aralığı** şu şekildedir;

%16'sı **18-24** yaş aralığında;

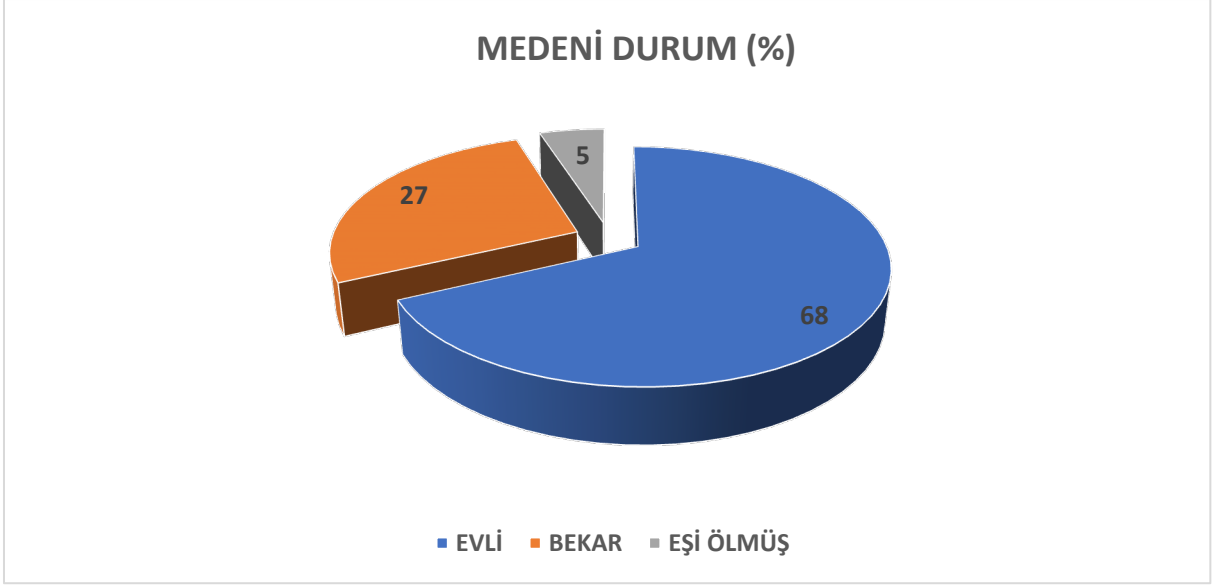
%27'si **25-34** yaş aralığında;

%36'sı **35-44** yaş aralığında;

%15'i **45-54** yaş aralığında;

%3'ü **55-64** yaş aralığındadır;

%3'ü de **65+** yaş grubundadır.

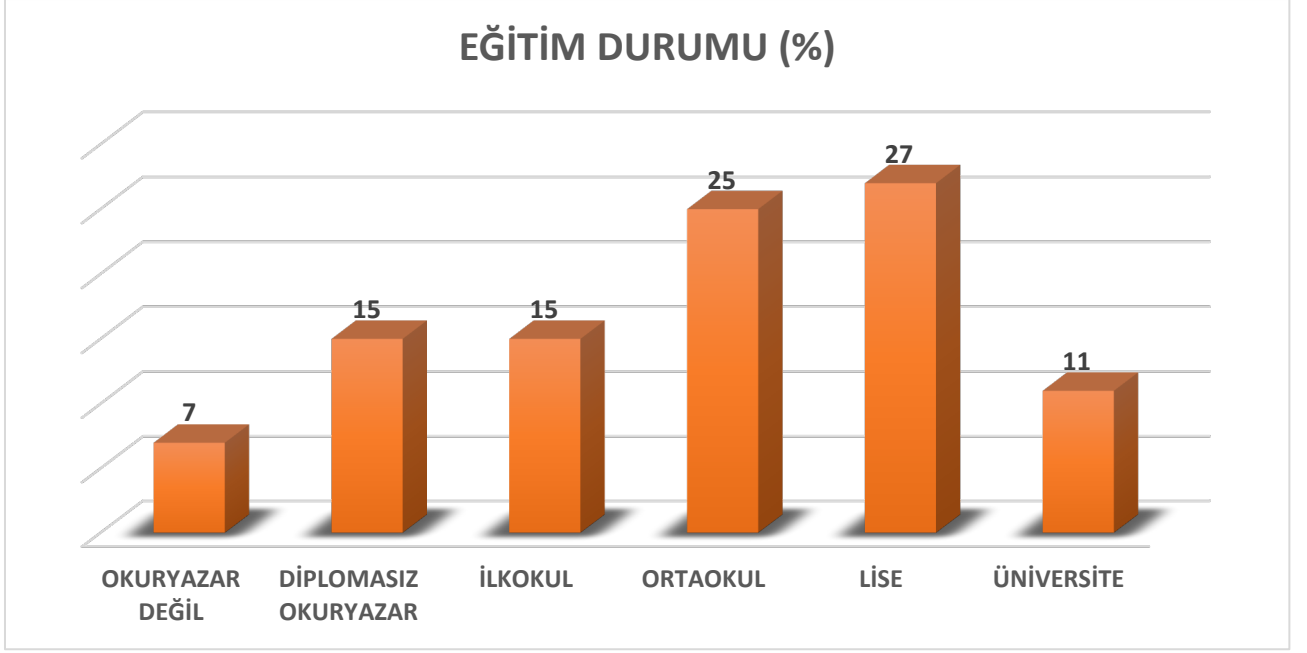

Araştırma grubuna **medeni halleri** sorulmuştur. Alınan yanıtlar ise şöyledir:

%68'i Evli;

%27'si Bekar;

%5'i ise eşinin ölmüş olduğunu beyan etmiştir.

Demografik bilgiler kategorisinde sorulan bir diğer soru araştırma grubunun **eğitim durumuna ilişkin** olmuştur. Buna göre;

%27'si Lise mezunu;

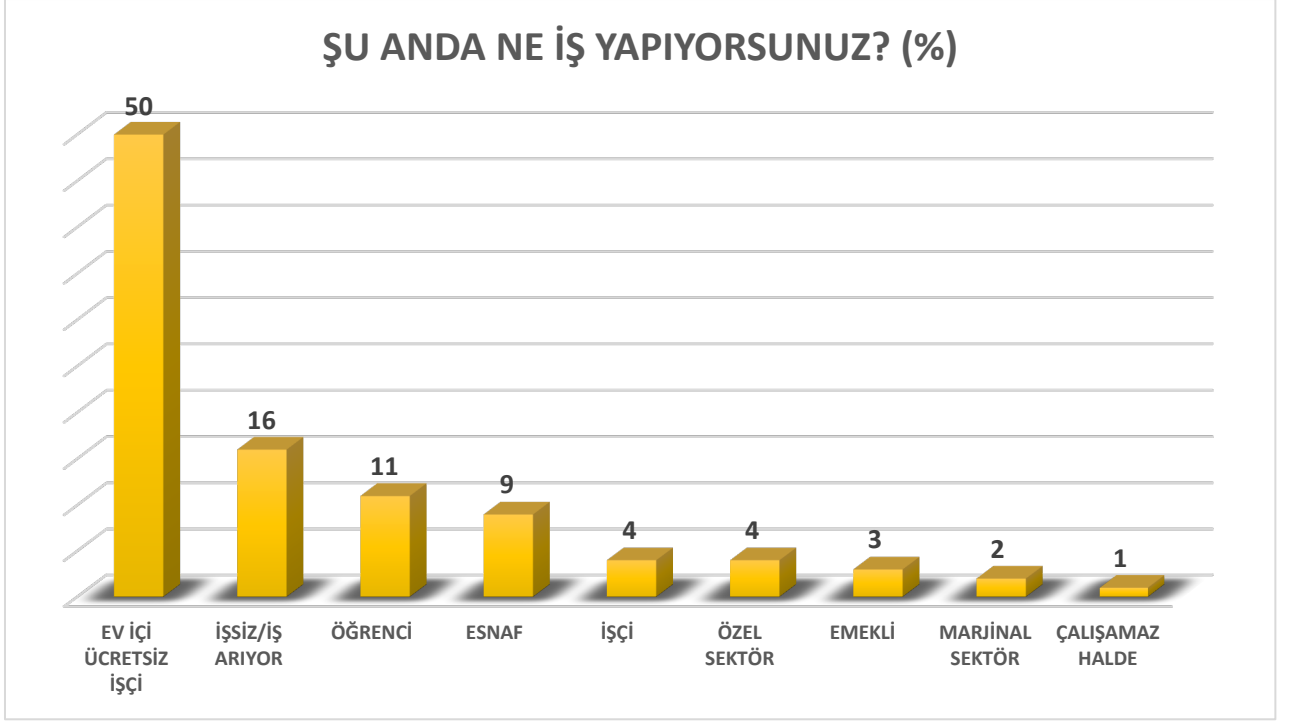
%25'i Ortaokul mezunu olduğunu;

%15'i İlkokul mezunu;

%15'i Diplomasız okur- Yazar;

%11'i Üniversite mezunu;

%9,4'ü okur-yazar olmadığını beyan etmiştir.

Demografik bilgiler kategorisinde sorulan bir diğer soru araştırma grubunun **meslek ve çalışma durumuna ilişkin** olmuştur. Buna göre;

Araştırma grubunun

%50'si Ev içi Ücretsiz İşçiden oluşurken;

%16'sı İşsiz ve İş aradığını;

%11'i Öğrenci olduğunu;

%9'u Esnaf olduğunu;

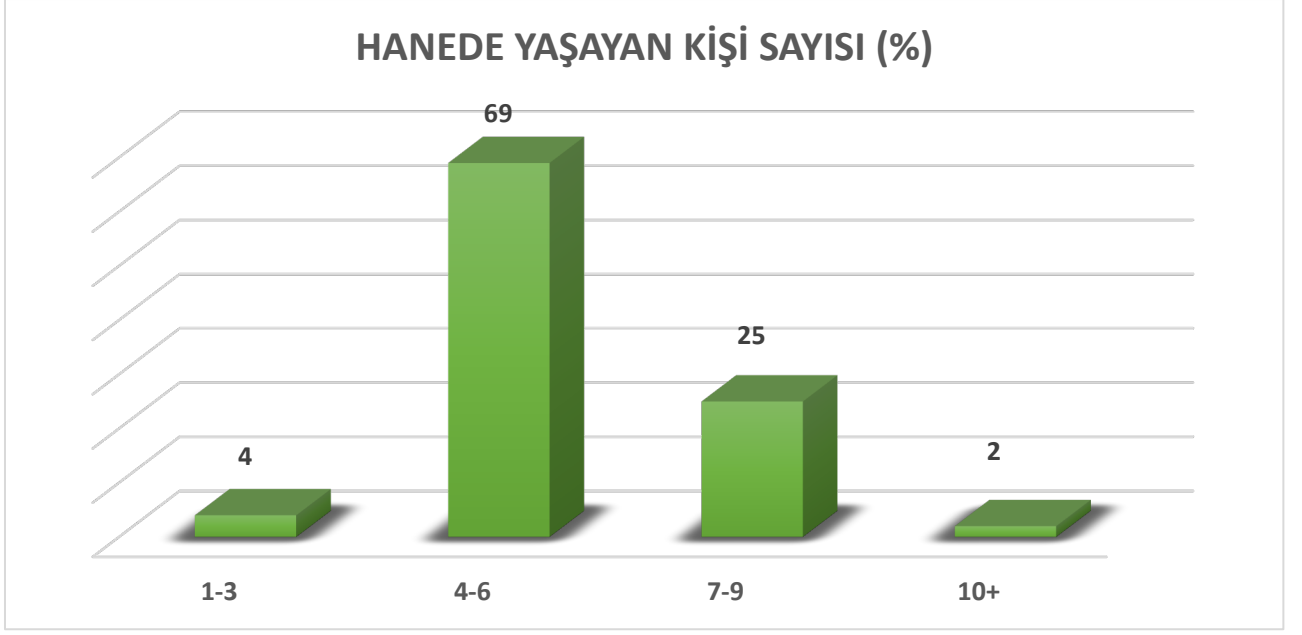
%4'ü İşçi olduğunu;

%4'ü Özel Sektörde olduğunu

%3'ü Emekli olduğunu;

%2'si Marjinal Sektörde olduğunu;

%1'i Çalışamaz halde olduğunu bildirmiştir.

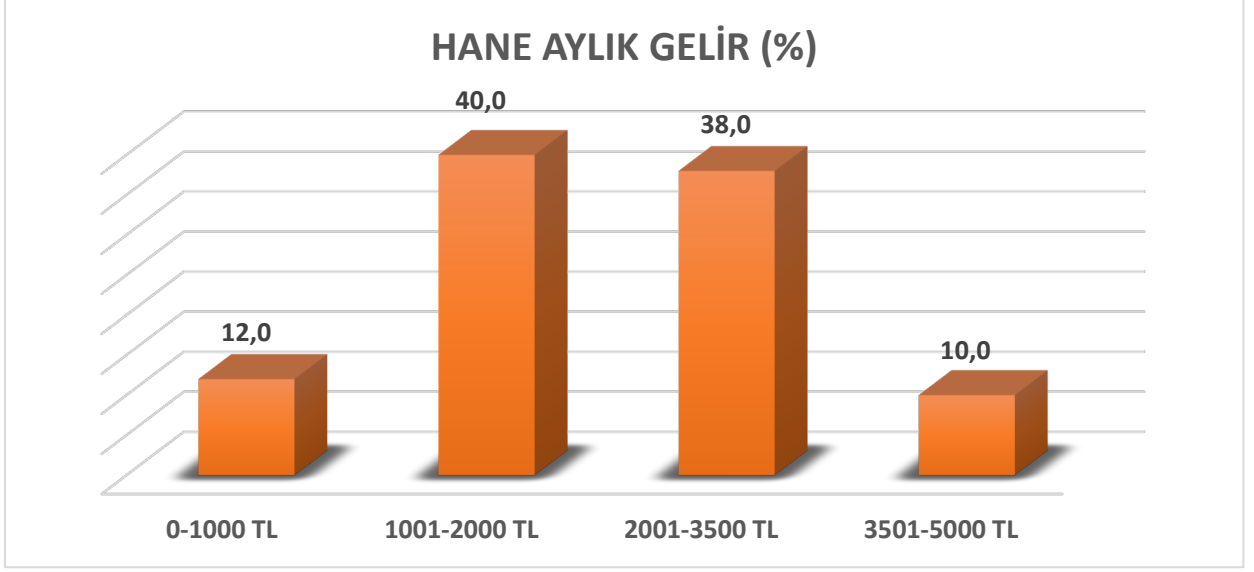
Katılımcıların yaşadıkları hane profiline ilişkin sorulardan biri olan “**Hanenizde Kaç Kişi Yaşıyor?**” sorusuna yanıt veren araştırma grubunun;

%69’u hane kişi sayısının **4-6** kişi aralığında olduğunu;

%25’i hanelerinde **7-9** kişinin yaşadığını;

%4’ü hane kişi sayısının **1-3** kişi aralığında olduğunu

%2’si 10 ve üstü olduğunu beyan etmiştir.

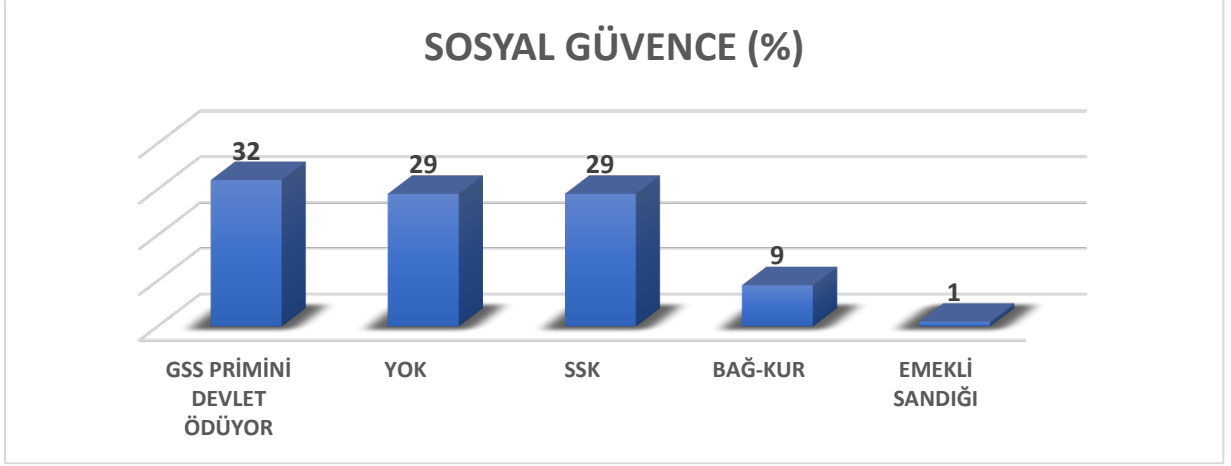
Araştırma grubuna **hane aylık gelirleri** sorulmuş ve şu yanıtlar alınmıştır;

%12'si 0-1000 TL arasında olduğunu;

%40'ı hane gelirinin 1001-2000 TL arasında olduğunu;

%38'i 2001-3500 TL arasında olduğunu;

%10'u 3500-5000 TL arasında olduğunu bildirmiştir.

Araştırma grubuna **sosyal güvenceleri** sorulmuş ve şu yanıtlar alınmıştır;

%32'si GSS Primini Devlet Ödüyor;

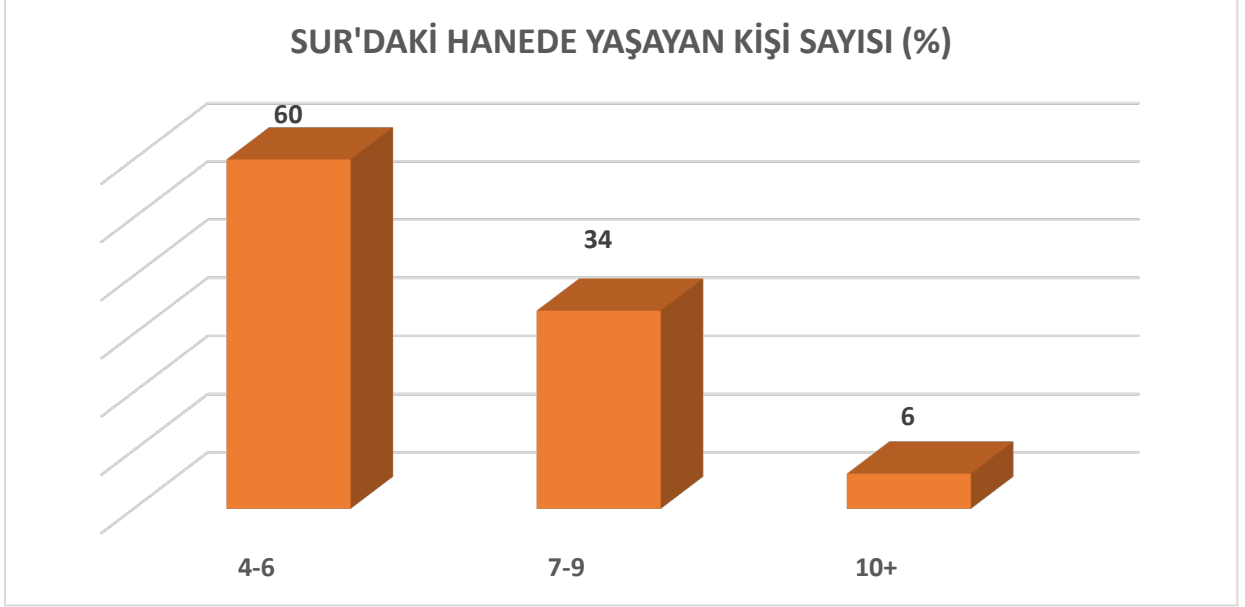
%29'u hiçbir sosyal güvencelerinin olmadığını;

%29'u SSK;

%9'u BAĞ-KUR;

%1'i Emekli Sandığı yanıtlarını vermiştir.

II. BÖLÜM

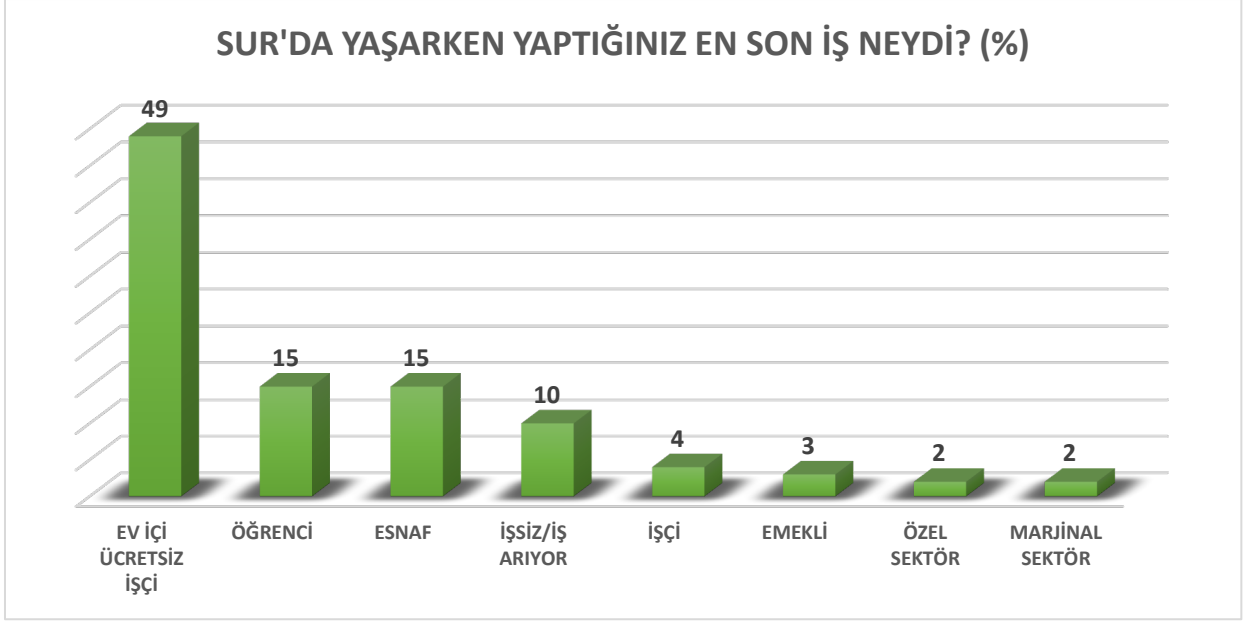

Araştırma grubuna **Sur' da yaşarken ikamet ettikleri hanedeki kişi sayısı** sorulmuş ve şu yanıtlar alınmıştır.

%60'ı hane kişi sayısının 4-6 kişi aralığında olduğunu;

%34'ü hane kişi sayısının 7-9 kişi aralığında olduğunu;

%6'sı hane kişi sayısının 10 ve üzeri olduğunu beyan etmiştir.

Araştırma grubuna **Sur' da yaşarken yaptıkları en son işin ne olduğu** sorulmuş ve şu yanıtlar alınmıştır.

%49'u Ev içi Ücretsiz İşçiden oluşurken;

%15'i Öğrenci olduğunu;

%15'i Esnaf olduğunu;

%10'u İşsiz ve İş aradığını;

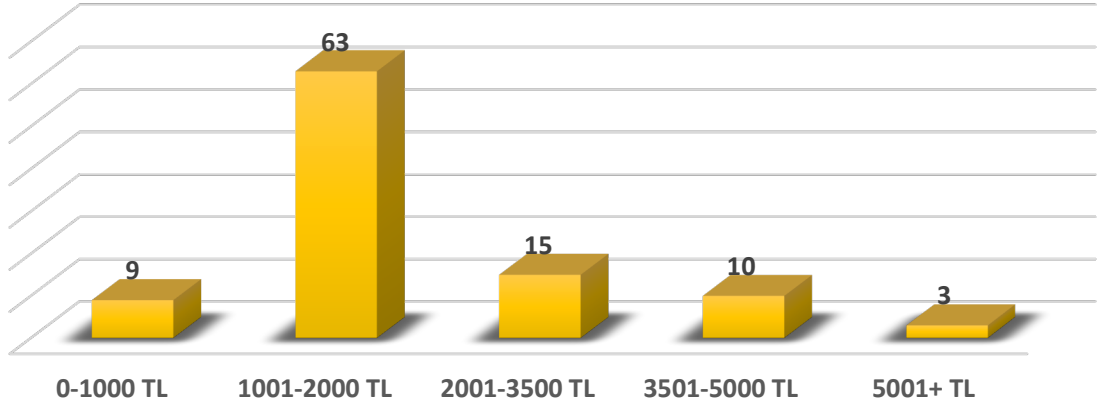
%4'ü İşçi olduğunu;

%3'ü Emekli olduğunu;

%2'si Özel Sektörde olduğunu

%1'i Marjinal Sektörde olduğunu bildirmiştir.

SUR'DA YAŞADIĞINIZ ZAMAN AYLIK GELİRİNİZ NE KADARDI? (%)

Araştırma grubuna **Sur' da yaşarken hane aylık gelirlerinin ne olduğu** sorulmuş ve şu yanıtlar alınmıştır.

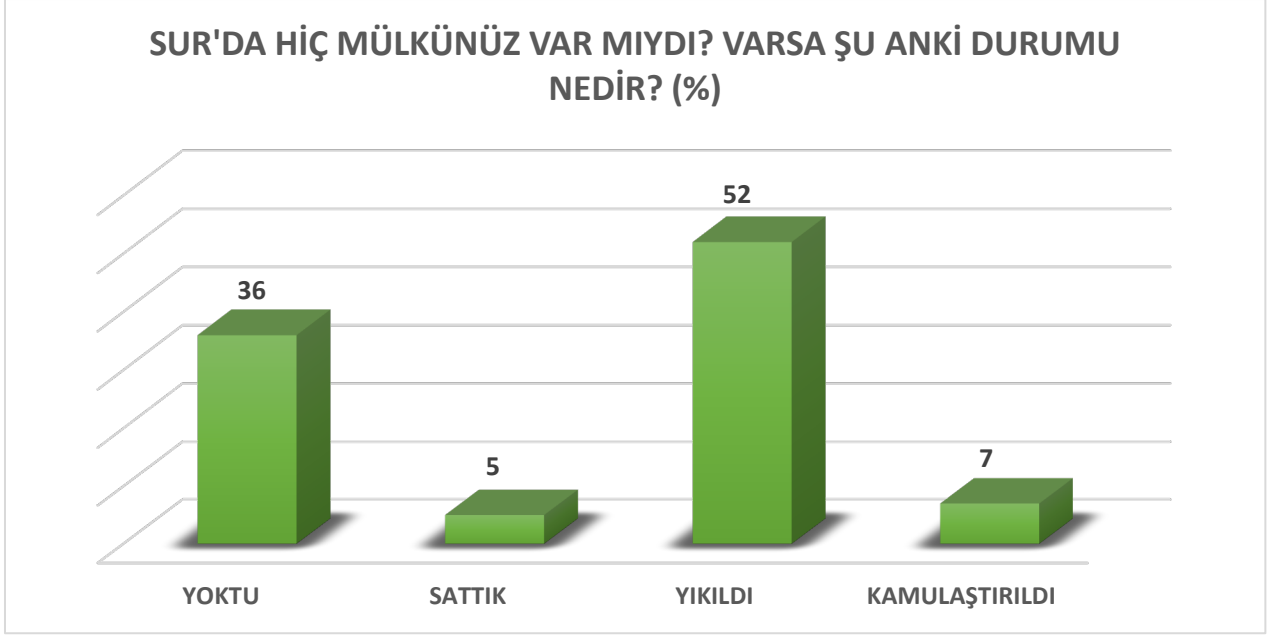
%9'u 0-1000 TL arasında olduğunu;

%63'ü 1001-2000 TL arasında olduğunu;

%15'i 2001-3500 TL arasında olduğunu;

%10'u 3500-5000 TL arasında olduğunu;

%3'ü 5001 ve üzeri olduğunu bildirmiştir.

Araştırma grubuna “**Sur' da hiç mülkünüz var mıydı? Varsa şu anki durumu nedir?**” sorusu sorulmuş ve şu yanıtlar alınmıştır;

%52'si mülklerinin yıkıldığını;

%36'sı mülklerinin olmadığını;

%7'si mülklerinin kamulaştırıldığını;

%5'i ise mülklerini sattığını bildirmiştir.

Yukarıdaki tablodan da görüleceği üzere katılımcıların %64'ünün mülkü olduğu görülmektedir. Bu veriyi kendi özelinde değerlendirdiğimizde mülkü olanların; %81,25'inin yıkıldığını, %7,82'sinin satıldığını ve %10,93'ünün kamulaştırıldığını görmekteyiz.

Sur'da yaşanan çatışmalı dönem ve sonrasında kamulaştırılıp boşaltılan yapılar büyük ölçüde yıkılmıştır. İnsanların bir kısmı kamulaştırmaya karşı çıkıp verilen ücretleri kabul etmedikleri için kamulaştırma sonrası Valilik ve Kaymakamlıklardan kira yardımı alamadıklarını belirtmiştir.

Ayrıca mülklerinin yıkıldığını ifade eden görüşmecilerin büyük kısmının aynı zamanda eşyalarını da alamadığını ve alabildikleri eşyalarının da hasar gördüğünü belirtmiştir.

SUR'DA HIÇ MÜLKÜNÜZ VAR MIYDI?				
VARSA ŞU ANKI DURUMU NEDİR? * CİNSİYET?				
		CİNSİYET (%)		TOPLAM
		ERKEK	KADIN	
SUR'DA HIÇ MÜLKÜNÜZ VAR MIYDI? VARSA ŞU ANKI DURUMU NEDİR (%)	YOKTU	39,50%	33,90%	36,00%
	SATTIK	7,90%	3,20%	5,00%
	YIKILDI	47,40%	54,80%	52,00%
	KAMULAŞTIRILDI	5,30%	8,10%	7,00%
TOPLAM		100,00%	100,00%	100,00%

“Sur’ da Hiç Mülkünüz Var mıydı? Varsa Şu An Ki Durumu Nedir?” sorusu ile “Cinsiyet” karşılaştırmasına baktığımızda;

ERKEK görüşmecilerin %39,50’si hiç bir mülkünün olmadığını, %7,9’u var olan mülkünü sattığını,%5,3’ü ise kendilerine ait mülkün devlet tarafından kamulaştırıldığını dile getirmişlerdir. Son olarak %47,4 gibi çok büyük bir oran ile yapılan görüşmecilerin evlerinin yıkıldığı görülmektedir.

KADIN görüşmecilerin %33,9’unun hiç bir mülkünün olmadığını, %3,2’si var olan mülkünü sattığını,%8,1’i ise kendilerine ait mülkün devlet tarafından kamulaştırıldığını dile getirmişlerdir. Son olarak %54,8’i gibi çok büyük bir oran ile yapılan görüşmecilerin evlerinin yıkıldığı görülmektedir.

SUR'DA HİÇ MÜLKÜNÜZ VAR MIYDI? VARSA ŞU ANKI DURUMU NEDİR?*YAŞ ARALIĞI (%)								
		YAŞ ARALIĞI						TOPLA M
		18-24	25- 34	35-44	45- 54	55- 64	65+	
SUR'DA HİÇ MÜLKÜNÜZ VAR MIYDI? VARSA ŞU ANKİ DURUMU NEDİR?	YOKTU	37,5%	37,0 %	38,90 %	33,3 %		33,3 %	36,00%
	SATTIK	18,80 %		5,60%				5,00%
	YIKILDI	37,5%	55,6 %	50,0%	60,0 %	66,7 %	66,7 %	52,00%
	KAMULAŞTIRI LDI	6,30%	7,40 %	5,60%	6,70 %	33,3 %		7,00%
TOPLAM		100%	100 %	100%	100 %	100 %	100, %	100,00 %

“Sur’ da hiç mülkünüz var mıydı? Varsa şu anki durumu nedir?” sorusu ile “Yaş aralığı” karşılaştırmasına baktığımızda;

18-24 yaş aralığındaki görüşmecilerde, %37,50’si hiç mülkünün olmadığını yine %37,50 gibi aynı oran ile görüşmeciler var olan mülkün yıkıldığı yanıtını vermişlerdir.

25-34 yaş aralığındaki görüşmecilerde, %55,60’ı var olan mülkünün yıkıldığını , %37’si hiçbir mülkünün olmadığı yanıtını vermişlerdir.

35-44 yaş aralığındaki görüşmecilerde, %50’si var olan mülkünün yıkıldığını , %38,90’ı hiçbir mülkünün olmadığı yanıtını vermişlerdir.

45-54 yaş aralığındaki görüşmecilerde, %60’ı var olan mülkünün yıkıldığını , %33,30’u hiçbir mülkünün olmadığı yanıtını vermişlerdir.

55-64 yaş aralığındaki görüşmecilerde, %67,70'i var olan mülkünün yıkıldığını , %33,30'u ise var olan mülkünün devlet tarafından kamulaştırıldığını ifade etmişlerdir.

65 yaş ve üzeri yaş aralığındaki görüşmecilerde, %67,70'i var olan mülkünün yıkıldığını , %33,30'u ise hiçbir mülke sahip olmadığını belirtmişlerdir.

SUR'DA HİÇ MÜLKÜNÜZ VAR MIYDI? VARSA ŞU ANKİ DURUMU NEDİR? * HANE AYLIK GELİR?						
		HANE AYLIK GELİR (%)				TOPLAM
		0-1000	1001-2000	2001-3500	3501-5000	
SUR'DA HİÇ MÜLKÜNÜZ VAR MIYDI? VARSA ŞU ANKİ DURUMU NEDİR(%)	YOKTU	58,30%	40,00%	31,60%	10,00%	36,00%
	SATTIK		5,00%	5,30%	10,00%	5,00%
	YIKILDI	41,70%	50,00%	55,30%	60,00%	52,00%
	KAMULAŞTIRILDI		5,00%	7,90%	20,00%	7,00%
TOPLAM		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

“SUR'DA HİÇ MÜLKÜNÜZ VAR MIYDI? VARSA ŞU ANKİ DURUMU NEDİR?” sorusunun **“Hane Aylık Gelir”** karşılaştırmasına baktığımızda, ayrıntılarının tablodan da görüleceği üzere;

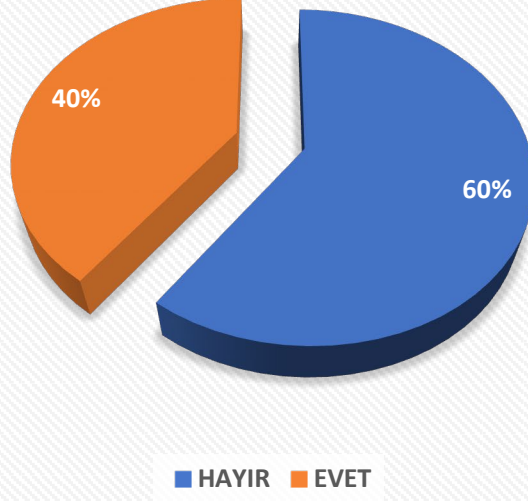
0-1000TL Gelir Grubunun , %58,3'ü YOKTU, %41,7'si YIKILDI;

1001-2000TL Gelir Grubunun, %50'si YIKILDI , %40'ı YOKTU, %5'i SATTIK, %5'i KAMULAŞTIRILDI;

2001-3500TL Gelir Grubunun, %55,3'ü YIKILDI, %31,6'sı YOKTU, %7,9'u KAMULAŞTIRILDI, %5,3'ü SATTIK ;

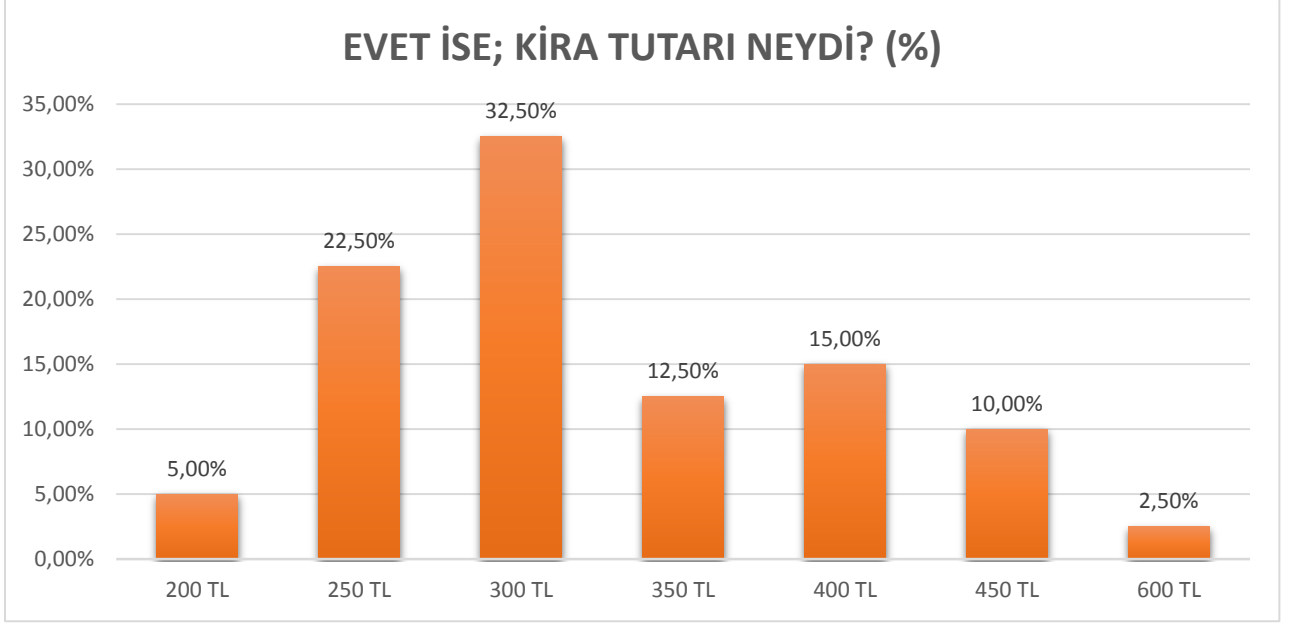
3501-5000TL Gelir Grubunun %60'ı YIKILDI, %20'si KAMULAŞTIRILDI, %10'u SATTIK, %10'u YOKTU yanıtlarını vermişlerdir.

SUR'DA İKEN YAŞADIĞINIZ EV KİRALIK MIYDI? (%)

Araştırma grubuna “**Sur'da iken yaşadığınız ev kiralık mıydı?**” sorusu yöneltilmiş ve şu yanıtlar alınmıştır;

%40'ı kiralık olduğunu; %60'ı kiralık olmadığını bildirmiştir.

Araştırma grubuna yöneltilen “**Sur'da iken yaşadığınız ev kiralık mıydı?**” sorusuna ‘**Ev**et’ yanıtını veren görüşmecilere ödedikleri kiraların aylık tutarı sorulmuş ve şu yanıtlar alınmıştır;

%5’i 200 TL kira ödediklerini;

%22,5’i 250 TL kira ödediklerini;

%32,5’i 300 TL kira ödediklerini;

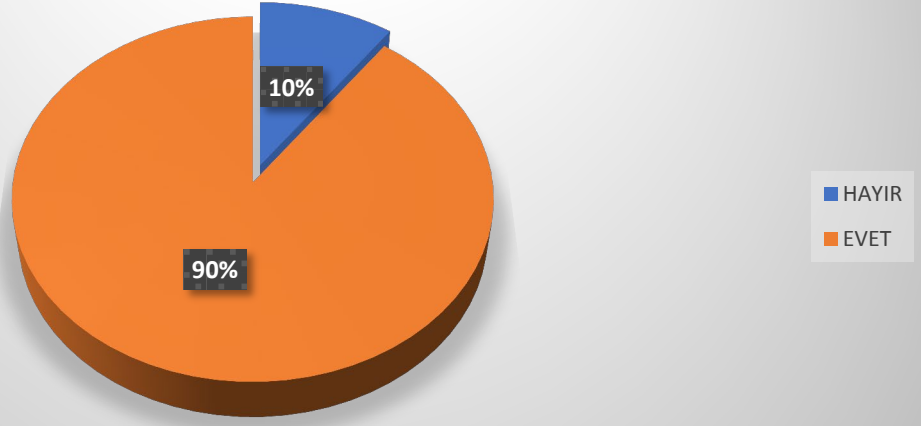
%11,5’i 350 TL kira ödediklerini;

%15’i 400 TL kira ödediklerini;

%10’u 450 TL kira ödediklerini;

%2,5’i 600 TL kira ödediklerini bildirmiştir.

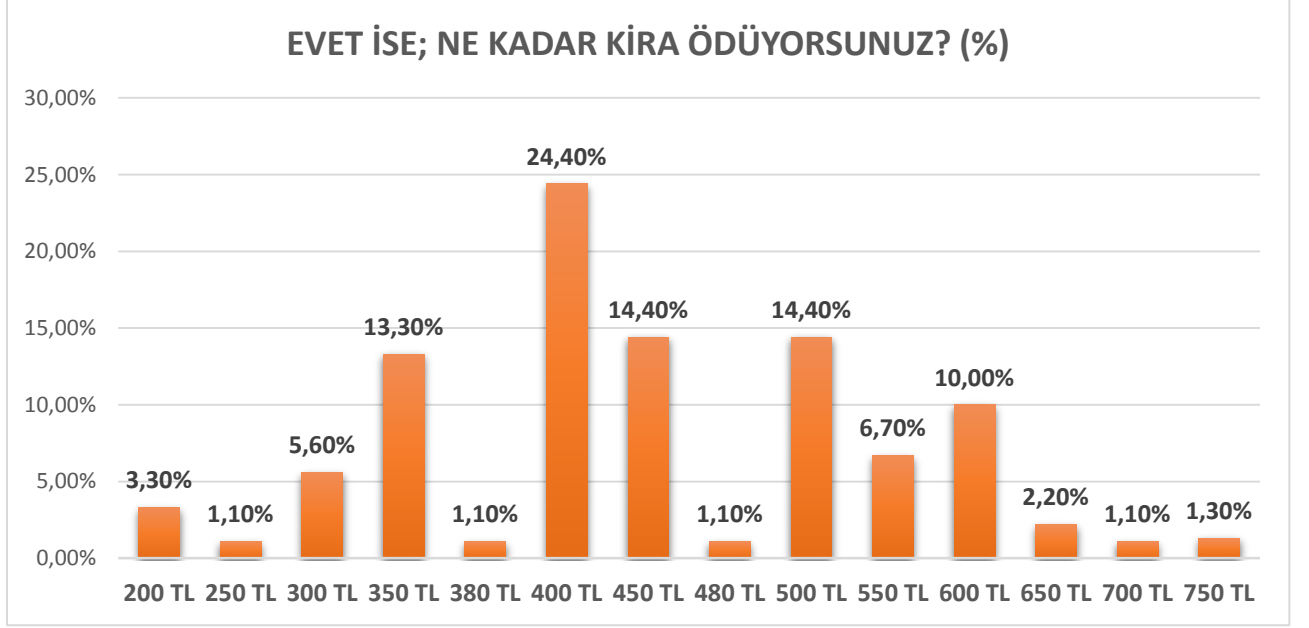
ŞİMDİ İÇİNDE YAŞADIĞINIZ EV KİRA MI? (%)

Araştırma grubuna “Şimdi içinde yaşadığınız ev kira mı?” sorusu yöneltilmiş ve şu yanıtlar alınmıştır;

%90’ı kiralık olduğunu; %10’u kiralık olmadığını bildirmiştir.

Bu durum yüksek oranda insanların mülklerini kaybettiği durumunu açığa çıkarmaktadır. Aynı zamanda mülklerinin yerine yeni mülk alamayıp kirada yaşamak durumunda kaldıklarını da gösteriyor. Araştırma grubundaki görüşmecilerle kurulan diyaloglarda “Devletin verdiği parayla ev almak mümkün değil.”, “İki katlı evimiz vardı şimdi üç göz bir ev satın alabilmişiz.” gibi birçok konuşmada da yaşadıkları maddi kaybı görmek mümkün olmaktadır.

Araştırma grubuna yöneltilen “**Şimdi içinde yaşadığınız ev kira mı?**” sorusuna ‘**Evet**’ yanıtını veren görüşmecilere ödedikleri kiraların aylık tutarı sorulmuş ve şu yanıtlar alınmıştır;

%3’ü 200 TL kira ödediklerini;

%1,1’i 250 TL kira ödediklerini;

%5,6’sı 300 TL kira ödediklerini;

%13,3’ü 350 TL kira ödediklerini;

%1,1’i 380 TL kira ödediklerini;

%24,6’sı 400 TL kira ödediklerini;

%14,4’ü 450 TL kira ödediklerini;

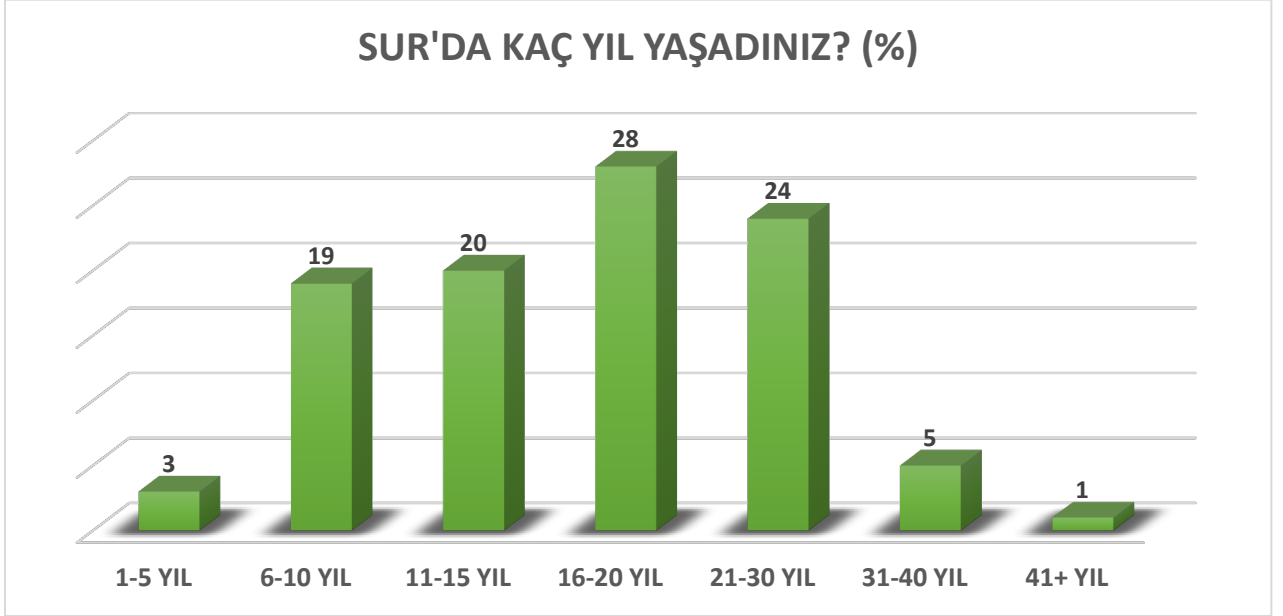
%1,1’i 480 TL kira ödediklerini;

%14,4’ü 500 TL kira ödediklerini;

%10’u 600 TL kira ödediklerini ve

%4,4’ü de 650 ve üzeri kira ödediklerini bildirmiştir.

III. BÖLÜM

Araştırma grubuna **Sur'da kaç yıl yaşadıkları** sorulmuş ve şu yanıtlar alınmıştır;

%28'i 16-20 yıl arası

%24'ü 21-30 yıl arası;

%20'si 11-15 yıl arası;

%19'u 6-10 yıl arası;

%5'i 31-40 yıl arası;

%3'ü 1-5 yıl arası;

%1'i de 41 yıl ve üzeri bir süre Sur'da yaşadığını beyan etmiştir.

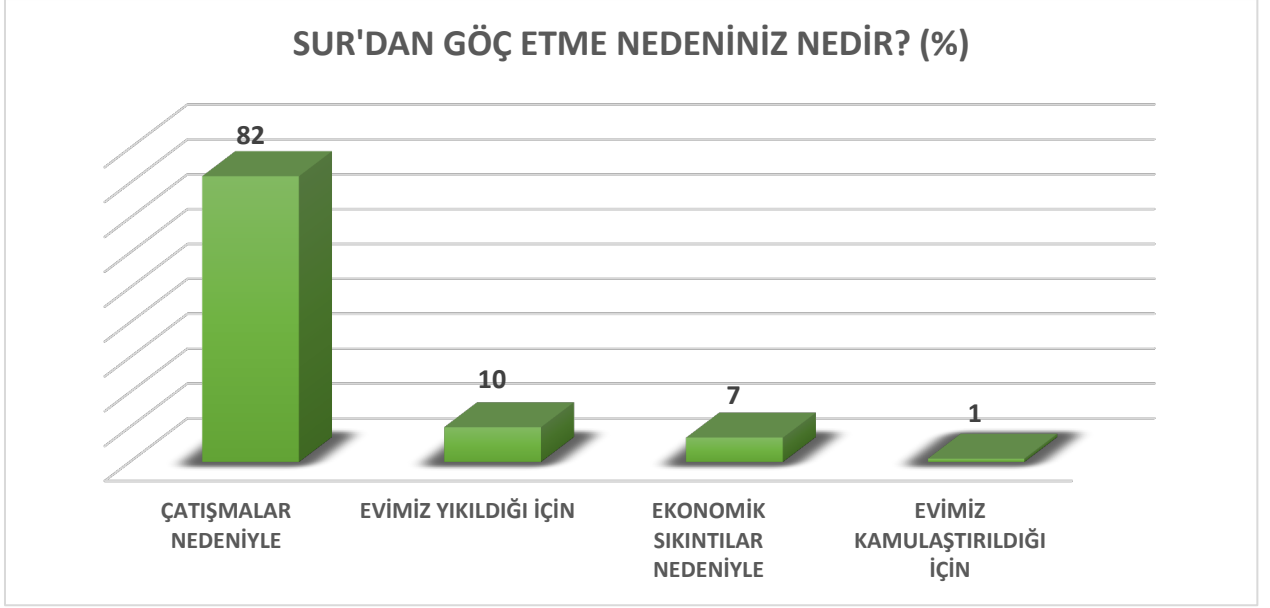
Araştırma grubuna **Sur'dan ne zaman göç ettikleri** sorulmuş ve şu yanıtlar alınmıştır;

%85'i 3 yıl önce;

%8'i 4 yıl önce;

%4'ü 5 yıl önce;

%3'ü de 2 yıl önce göç ettiğini beyan etmiştir.

Araştırma grubuna “**Sur'dan göç etme nedeniniz nedir?**” sorusu yöneltilmiş ve şu yanıtlar alınmıştır;

%82'si Çatışmalar Nedeniyle;

%10'u Evimiz yıkıldığı için;

%7'si Ekonomik sıkıntılar nedeniyle;

%1'i Evimiz kamulaştırıldığı için yanıtlarını vermiştir.

Bu soruda ailelerin ilk göç etme aşamasındaki nedenleri görmekteyiz. Dolayısıyla ailelerin büyük çoğunluğu çatışmalar nedeniyle göç ettikten sonra evlerinin de yıkıldığını veya kamulaştırıldığını beyan etmekte.

SUR'DAN GÖÇ ETME NEDENİNİZ NEDİR? * CİNSİYET ?				
		CİNSİYET(%)		TOPLAM
		ERKEK	KADIN	
SUR'DAN GÖÇ ETME NEDENİNİZ NEDİR? (%)	ÇATIŞMALAR NEDENİYLE	86,80%	79,00%	82,00%
	EKONOMİK SIKINTILAR NEDENİYLE		11,30%	7,00%
	EVİMİZ YIKILDIĞI İÇİN	10,50%	9,70%	10,00%
	EVİMİZ KAMULAŞTIRILDIĞI İÇİN	2,60%		1,00%
TOPLAM		100,00%	100,00%	100,00%

“Sur’dan göç etme nedeniniz nedir?” sorusu ile “Cinsiyet” karşılaştırmasını yaptığımızda;

ERKEK görüşmecilerin %86,80’ni “Çatışmalar nedeniyle”, %10,50’si “Evimiz yıkıldığı için” ve son olarak %2,60’ı “Evimiz kamulaştırıldığı için” yanıtını vermişlerdir.

KADIN görüşmecilerin ise %79’u “Çatışmalar nedeniyle”, %11,30’u “Ekonomik sıkıntılar nedeniyle” ve %9,70’i “Evimiz yıkıldığı için” yanıtını vermişlerdir.

SUR'DAN GÖÇ ETME NEDENİNİZ NEDİR?*YAŞ ARALIĞI (%)

		YAŞ ARALIĞI						TOPLAM
		18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	
SUR'DAN GÖÇ ETME NEDENİNİZ NEDİR?	ÇATIŞMALAR NEDENİYLE	81,30%	85,20%	72,20%	93,30%	100,00%	100,00%	82,00%
	EKONOMİK SIKINTILAR NEDENİYLE	12,50%	3,70%	11,10%				7,00%
	EVİMİZ YIKILDIĞI İÇİN	6,30%	11,10%	16,70%				10,00%
	EVİMİZ KAMULAŞTIRILDIĞI İÇİN				6,70%			1,00%
TOPLAM		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

“Sur’dan göç etme nedeniniz nedir?” sorusu ile “Yaş aralığı” karşılaştırmasına baktığımızda;

18-24 yaş aralığındaki görüşmecilerin %81,30’u,24-34 yaş aralığındaki görüşmecilerde %85,20’si, 35-44 yaş aralığındaki görüşmecilerde %72,20’si,45-54 yaş aralığındaki görüşmecilerde %93,30’u,55 yaş ve üzeri görüşmecilerde ise %100’ü “Çatışmalar nedeniyle” Sur’dan göç ettikleri görülmektedir.

SUR'DAN GÖÇ ETME NEDENİNİZ NEDİR? * HANE AYLIK GELİR ?						
		HANE AYLIK GELİR (%)				TOPLAM
		0-1000	1001-2000	2001-3500	3501-5000	
SUR'DAN GÖÇ ETME NEDENİNİZ NEDİR(%)	ÇATIŞMALAR NEDENİYLE	91,70%	80,00%	81,60%	80,00%	82,00%
	EKONOMİK SIKINTILAR NEDENİYLE		5,00%	13,20%		7,00%
	EVİMİZ YIKILDIĞI İÇİN	8,30%	12,50%	5,30%	20,00%	10,00%
	EVİMİZ KAMULAŞTIRILDIĞI İÇİN		2,50%			1,00%
TOPLAM		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

“SUR'DAN GÖÇ ETME NEDENİNİZ NEDİR?” sorusunun “Hane Aylık Gelir” karşılaştırmasına baktığımızda, ayrıntılarının tablodan da görüleceği üzere;

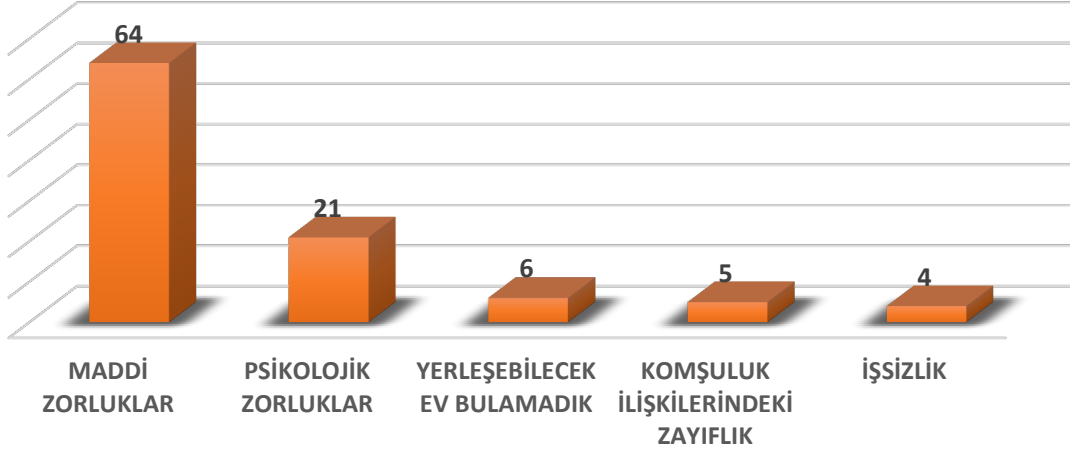
0-1000TL Gelir Grubunun , %91,7'si Çatışmalar Nedeniyle, %8,3'ü Evimiz Yıkıldığı İçin;

1001-2000TL Gelir Grubunun , %80'i Çatışmalar Nedeniyle, %12,5'i Evimiz Yıkıldığı İçin, %5'i Ekonomik Sıkıntılar Nedeniyle, %2,5'i Evimiz Kamulaştırıldığı İçin ;

2001-3500TL Gelir Grubunun , %80,6'ı Çatışmalar Nedeniyle, %13,2'si Ekonomik Sıkıntılar Nedeniyle %5,3'ü Evimiz Yıkıldığı İçin ;

3501-5000TL Gelir Grubunun %80'i Çatışmalar Nedeniyle, %20'si KAMULAŞTIRILDI, % 20'si Evimiz Yıkıldığı İçin yanıtlarını vermişlerdir.

SUR'DAN GÖÇ ETTİKTEN SONRA YAŞADIĞINIZ EN ÖNEMLİ BİRİNCİ SORUN NEDİR? (%)

Araştırma grubuna yöneltilen “**Sur'dan göç ettikten sonra yaşadığınız en önemli birinci sorun nedir?**” sorusuna verilen yanıtlar şu şekildedir;

%64'ü Maddi Zorluklar;

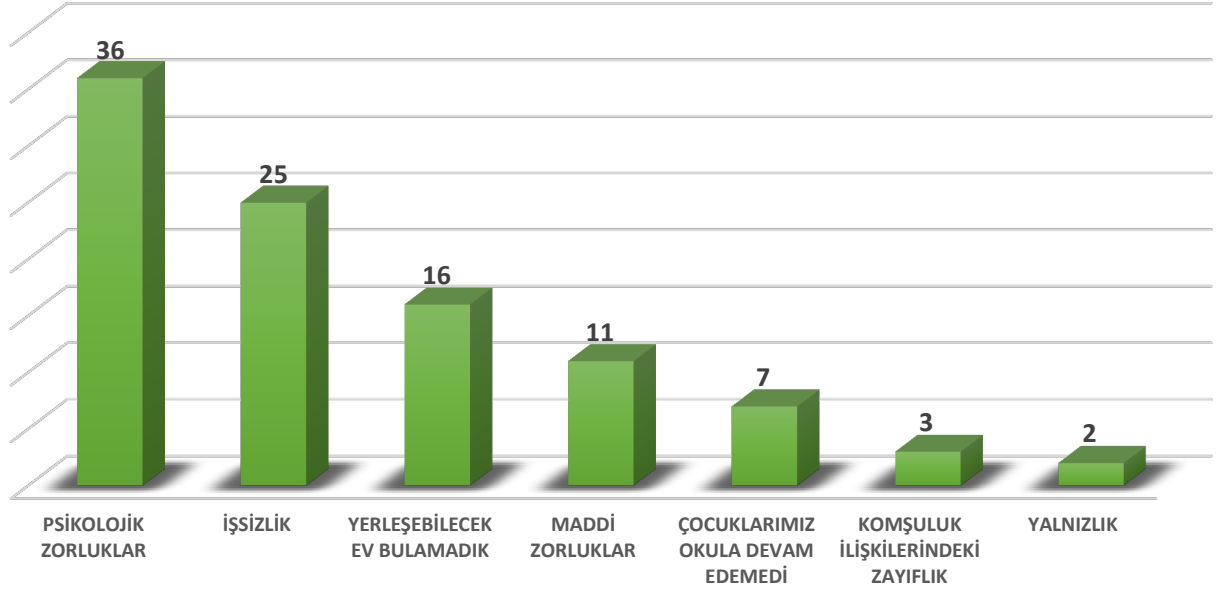
%21'i Psikolojik Zorluklar;

%6'sı Yerleşebilecek Ev Bulamadık;

%5'i Komşuluk İlişkilerindeki Zayıflık;

%4'ü İşsizlik olarak yaşadıkları sorunları bildirmiştir.

SUR'DAN GÖÇ ETTİKTEN SONRA YAŞADIĞINIZ EN ÖNEMLİ İKİNCİ SORUN NEDİR? (%)

Araştırma grubuna yöneltilen “**Sur'dan göç ettikten sonra yaşadığınız en önemli ikinci sorun nedir?**” sorusuna verilen yanıtlar şu şekildedir;

%36'sı Psikolojik Zorluklar;

%25'i İşsizlik;

%16'sı Yerleşebilecek Ev Bulamadık;

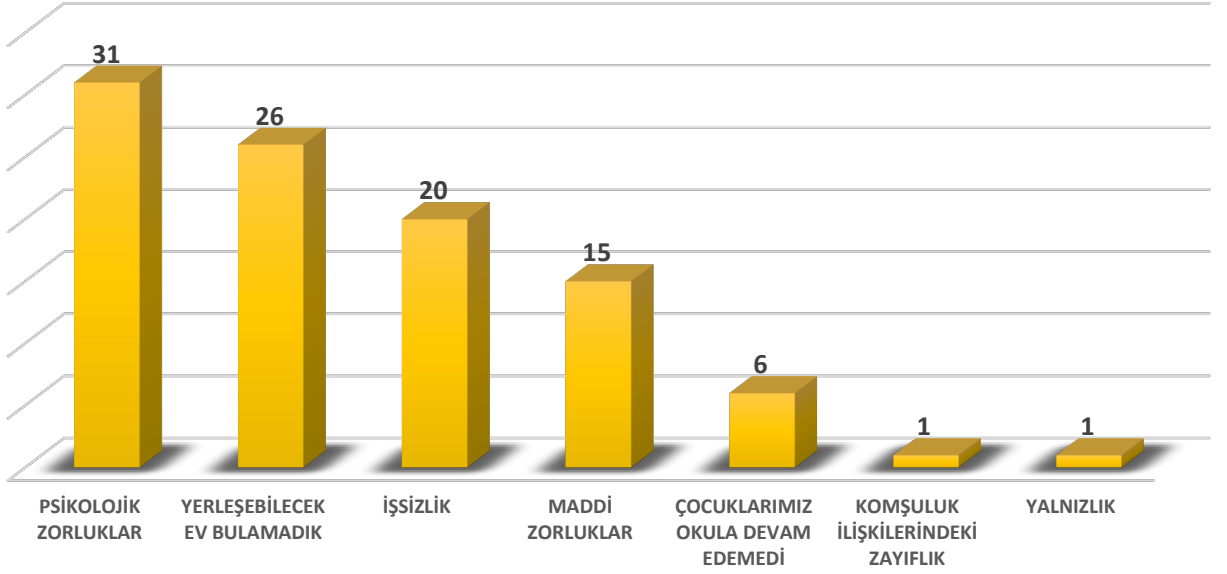
%11'i Maddi Zorluklar;

%7'si Çocuklarımız Okula Devam Edemedi;

%3'ü Komşuluk İlişkilerindeki Zayıflık;

%2'si Yalnızlık olarak yaşadıkları sorunları bildirmiştir.

SUR'DAN GÖÇ ETTİKTEN SONRA YAŞADIĞINIZ EN ÖNEMLİ ÜÇÜNCÜ SORUN NEDİR? (%)

Araştırma grubuna yöneltilen “Sur'dan göç ettikten sonra yaşadığınız en önemli üçüncü sorun nedir?” sorusuna verilen yanıtlar şu şekildedir;

%31'i Psikolojik Zorluklar;

%26'sı Yerleşebilecek Ev Bulamadık;

%20'si İşsizlik;

%15'i Maddi Zorluklar;

%6'sı Çocuklarımız Okula Devam Edemedi;

%1'i Komşuluk İlişkilerindeki Zayıflık;

%1'i Yalnızlık olarak yaşadıkları sorunları bildirmiştir.

SUR'DAN GÖÇ ETTİKTEN SONRA YAŞADIĞINIZ EN ÖNEMLİ SORUN NEDİR ? * CİNSİYET ?				
		CİNSİYET (%)		TOPLAM
		ERKEK	KADIN	
SUR'DAN GÖÇ ETTİKTEN SONRA YAŞADIĞINIZ EN ÖNEMLİ SORUN? (%)	MADDİ ZORLUKLAR	60,50%	66,10%	64,00%
	PSİKOLOJİK ZORLUKLAR	26,30%	17,70%	21,00%
	İŞSİZLİK	2,60%	4,80%	4,00%
	YERLEŞEBİLECEK EV BULAMADIK	10,50%	3,20%	6,00%
	KOMŞULUK İLİŞKİLERİNDEKİ ZAYIFLIK		8,10%	5,00%
TOPLAM		100,00%	100,00%	100,00%

“Sur’dan göç ettikten sonra yaşadığınız en önemli sorun nedir?” sorusu ile “Cinsiyet” karşılaştırmasını yaptığımızda, şu veriler ile karşılaşmaktayız;

ERKEK görüşmecilerin %60,50’si göç ettikten sonraki en önemli sorunun “**Maddi zorluklar olduğunu**”, %26,30’u “**Psikolojik zorluklar**”,%10,50’si “**Yerleşebilecek ev bulamadıklarını**” ve son olarak 2,60’ı “**İşsizlik**” yanıtını vermişlerdir.

KADIN görüşmecilerin %66,10’u göç ettikten sonraki en önemli sorunun “**Maddi zorluklar olduğunu**”, %17,70’i “**Psikolojik zorluklar**”,%3,2’si “**Yerleşebilecek ev bulamadıklarını**” ve son olarak 4,8’i “**İşsizlik**” yanıtını vermiştir.

SUR'DAN GÖÇ ETTİKTEN SONRA YAŞADIĞINIZ EN ÖNEMLİ SORUN NEDİR? *YAŞ ARALIĞI (%)

		YAŞ ARALIĞI						TOPLAM
		18-24	25-34	35-44	45-54%	55-64	65+	
		100,00%	200,00%	3	400,00%	5	6	
SUR'DAN GÖÇ ETTİKTEN SONRA YAŞADIĞINIZ EN ÖNEMLİ SORUN NEDİR?	MADDİ ZORLUKLAR	50,00%	55,60%	66,70%	73,30%	100,00%	100,00%	64,00%
	PSİKOLOJİK ZORLUKLAR	50,00%	22,20%	13,90%	13,30%			21,00%
	İŞSİZLİK		7,40%	5,60%				4,00%
	YERLEŞEBİLECEK EV BULAMADIK		14,80%	5,60%				6,00%
	KOMŞULUK İLİŞKİLERİNDEKİ ZAYIFLIK			8,30%	13,30%			5,00%
TOPLAM		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

“Sur’dan göç ettikten sonra yaşadığınız en önemli sorun nedir?” sorusu ile **“Yaş aralığı”** karşılaştırmasını yaptığımızda;

18-24 yaş aralığındaki görüşmecilerde %50’si “Maddi zorluklar” ve diğer %50’si ise “Psikolojik zorluklar” , 24-34 yaş aralığındaki görüşmecilerde %55,60’ı,35-44 yaş aralığındaki görüşmecilerde %66,70’i, 45-54 yaş aralığındaki görüşmecilerde 73,30’u ve 55 yaş ve üzerindeki görüşmecilerde ise %100’e varan bir oran ile görüşmecilerin göç ettikten sonraki en önemli sorunun “Maddi zorlular” olduğu görülmektedir.

SUR'DAN GÖÇ ETTİKTEN SONRA YAŞADIĞINIZ EN ÖNEMLİ SORUN? *HANE AYLIK GELİR ?						
		HANE AYLIK GELİR (%)				TOPLAM
		0-1000	1001-2000	2001-3500	3501-5000	
SUR'DAN GÖÇ ETTİKTEN SONRA YAŞADIĞINIZ EN ÖNEMLİ SORUN (%)	MADDİ ZORLUKLAR	75,00%	57,50%	71,10%	50,00%	64,00%
	PSİKOLOJİK ZORLUKLAR	8,30%	12,50%	28,90%	40,00%	21,00%
	İŞSİZLİK		10,00%			4,00%
	YERLEŞEBİLECEK EV BULAMADIK	8,30%	10,00%		10,00%	6,00%
	KOMŞULUK İLİŞKİLERİNDEKİ ZAYIFLIK	8,30%	10,00%			5,00%
TOPLAM		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

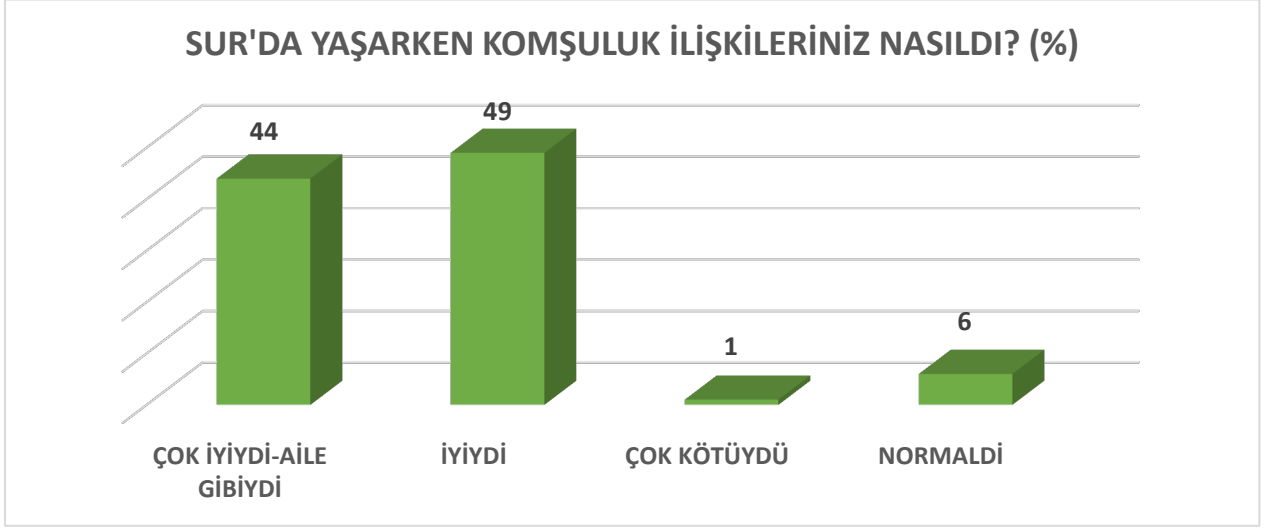
“SUR'DAN GÖÇ ETTİKTEN SONRA YAŞADIĞINIZ EN ÖNEMLİ SORUN?” sorusunun “Hane Aylık Gelir” karşılaştırmasına baktığımızda, ayrıntılarının tablodan da görüleceği üzere;

0-1000TL Gelir Grubunun , %75'i Maddi Zorluklar, %8,3'ü Psikolojik Zorluklar, %8,3'ü Yerleşebilecek Ev Bulamadık, %8,3'ü Komşuluk İlişkilerinde Zayıflık ;

1001-2000TL Gelir Grubunun, %75'i Maddi Zorluklar, %12,5'i Psikolojik Zorluklar,%10'u İşsizlik, %10'u Yerleşecek Ev Bulamadık, %10'u Komşuluk ilişkilerinde Zayıflık ;

2001-3500TL Gelir Grubunun, %71,1'i Maddi Zorluklar, %28,9'u Psikolojik Zorluklar ;

3501-5000TL Gelir Grubunun %50'si Maddi Zorluklar, %40'ı Psikolojik Zorluklar, %10'u Yerleşecek Ev Bulamadık yanıtlarını vermişlerdir.

Araştırma grubuna “**Sur’da yaşarken komşuluk ilişkileriniz nasıldı?**” sorusu yöneltilmiş ve şu yanıtlar alınmıştır;

%93’ü farklı derecelerde **iyi** olduğunu;

%6’sı **normal** olduğunu;

%1’i ise **çok kötü** olduğunu belirtmiştir.

SUR'DA YAŞARKEN KOMŞULUK İLİŞKİLERİNİZ NASILDI? * CİNSİYET ?				
		CİNSİYET(%)		TOPLAM
		ERKEK	KADIN	
SUR'DA YAŞARKEN KOMŞULUK İLİŞKİLERİNİZ NASILDI(%)	ÇOK İYİYDİ-AİLE GİBİYDİ	60,50%	33,90%	44,00%
	İYİYDİ	39,50%	54,80%	49,00%
	ÇOK KÖTÜYDÜ		1,60%	1,00%
	NORMALDİ		9,70%	6,00%
TOPLAM		100,00%	100,00%	100,00%

“Sur’ da yaşarken komşuluk ilişkileriniz nasıldı?” sorusu ile “Cinsiyet” karşılaştırması yaptığımızda;

ERKEK görüşmecilerin %60,50’si “**Çok iyiydi, aile gibiydik**” yanıtını vermiştir. Ayrıca %39,50’si ise “**İyi olduğunu**” belirtmiştir. Bunun yanı sıra KADIN görüşmecilerin %54,80’i “**Komşuluk ilişkilerinin iyi olduğunu**”, %33,90’u “**Çok iyi ve aile gibi olduğunu**” belirtmiştir. Son olarak %9,7’si “**Normal**” olduğunu, %1,6’sı ise “**Çok kötü olduğunu**” söylemiştir.

SUR'DA YAŞARKEN KOMŞULUK İLİŞKİLERİNİZ NASILDI?*YAŞ ARALIĞI (%)						
		SUR'DA YAŞARKEN KOMŞULUK İLİŞKİLERİNİZ NASILDI?				TOPLAM
		ÇOK İYİYDİ- AİLE GİBİYDİ	İYİYDİ	ÇOK KÖTÜYDÜ	NORMALDİ	
YAŞ ARALIĞI	18-24	20,50%	12,20%	100,00%		16,00%
	25-34	29,50%	26,50%		16,70%	27,00%
	35-44	31,80%	38,80%		50,00%	36,00%
	45-54	11,40%	16,30%		33,30%	15,00%
	55-64	2,30%	4,10%			3,00%
	65+	4,50%	2,00%			3,00%
TOPLAM		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

“Sur’da yaşarken komşuluk ilişkileriniz nasıldı?” sorusu ile “Yaş aralığı” karşılaştırması yaptığımızda;

“Çok iyiydi, aile gibiydik” diyen görüşmecilerin %20,50’si 18-24 yaş aralığında,%29,50’si 25-34 yaş aralığında,%31,80’i 35-44 yaş aralığında,%11,40’ı 45-54 yaş aralığında,%2,30’u 55-64 yaş aralığında ve son olarak 65 yaş ve üzeri görüşmecilerde ise %4,50 olan bir oran görülmektedir.

“İyiydi” diyen görüşmecilerin %12,20’si 18-24 yaş aralığında,%26,50’si 25-34 yaş aralığında,%38,80’i 35-44 yaş aralığında,%16,30’u 45-54 yaş aralığında,%4,10’u 55-64 yaş aralığında ve son olarak 65 yaş ve üzeri görüşmecilerde ise %2 olan bir oran görülmektedir.

“Normaldi” diyen görüşmecilerin %16,70’i 25-34 yaş aralığında,%50’si 35-44 yaş aralığında ve %33,30’u ise 45-54 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Ve son olarak “Çok kötüydü” diyen görüşmecilerin tamamı 18-24 yaş aralığında olduğu görülmektedir.

SUR'DA YAŞARKEN KOMŞULUK İLİŞKİLERİNİZ NASILDI? * HANE AYLIK GELİR?						
		HANE AYLIK GELİR (%)				TOPLAM
		0-1000	1001-2000	2001-3500	3501-5000	
SUR'DA YAŞARKEN KOMŞULUK İLİŞKİLERİNİZ NASILDI(%)	ÇOK İYİYDİ-AİLE GİBİYDİ	58,30%	60,00%	34,20%		44,00%
	İYİYDİ	41,70%	37,50%	50,00%	100,00%	49,00%
	ÇOK KÖTÜYDÜ			2,60%		1,00%
	NORMALDİ		2,50%	13,20%		6,00%
TOPLAM		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

“SUR'DA YAŞARKEN KOMŞULUK İLİŞKİLERİNİZ NASILDI?”

sorusunun “**Hane Aylık Gelir**” karşılaştırmasına baktığımızda, ayrıntılarının tablodan da görüleceği üzere;

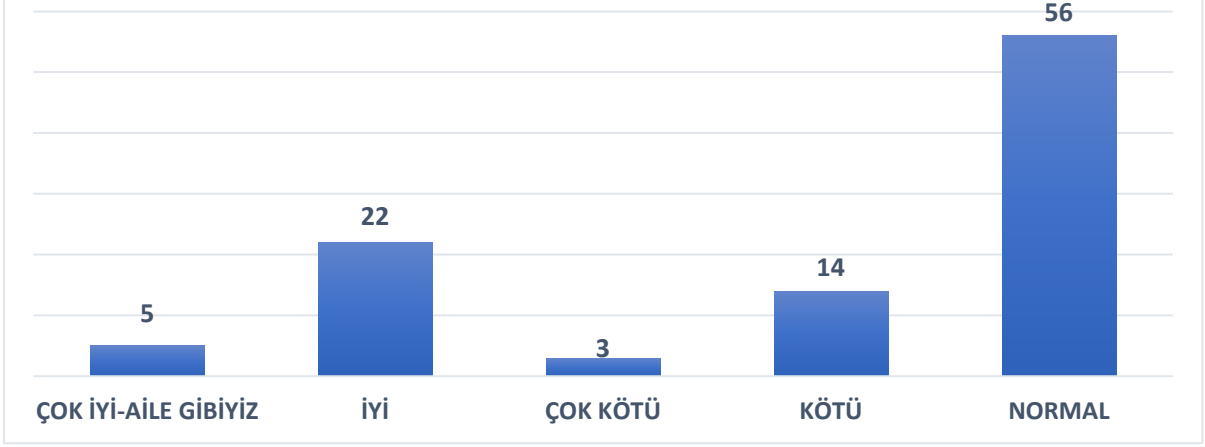
0-1000TL Gelir Grubunun , %58,3’ü Çok iyiydi Aile Gibiydi, %41,7’si İyiydi ;

1001-2000TL Gelir Grubunun, %58,3’ü Çok iyiydi Aile Gibiydi, %41,7’si İyiydi, %2,5’i Normaldi;

2001-3500TL Gelir Grubunun, %34,2’si Çok iyiydi Aile Gibiydi, %50’si İyiydi, %2,6’sı Çok Kötüydü, %13,2’si Normaldi;

3501-5000TL Gelir Grubunun %100’ü İyiydi yanıtlarını vermişlerdir.

**ŞU ANDA YAŞADIĞINIZ YERDE KOMŞULUK İLİŞKİLERİNİZİ
NASIL BULUYORSUNUZ? (%)**

Araştırma grubuna “**Şu anda yaşadığınız yerde komşuluk ilişkilerinizi nasıl buluyorsunuz?**” sorusu yöneltilmiş ve yanıtlar şu şekilde olmuştur;

%56’sı **normal** olduğunu;

%27’si farklı derecelerde olmak üzere **iyi** olduğunu;

%17’si farklı derecelerde olmak üzere **kötü** olduğunu belirtmiştir.

ŞU ANDA YAŞADIĞINIZ YERDE KOMŞULUK İLİŞKİLERİNİZİ NASIL BULUYORSUNUZ? * CİNSİYET ?				
		CİNSİYET (%)		TOPLAM
		ERKEK	KADIN	
ŞU ANDA YAŞADIĞINIZ YERDE KOMŞULUK İLİŞKİLERİNİZİ NASIL BULUYORSUNUZ(%)	ÇOK İYİ-AİLE GİBİYİZ	13,20%		5,00%
	İYİ	23,70%	21,00%	22,00%
	ÇOK KÖTÜ	5,30%	1,60%	3,00%
	KÖTÜ	21,10%	9,70%	14,00%
	NORMAL	36,80%	67,70%	56,00%
TOPLAM		100,00%	100,00%	100,00%

“Şu anda yaşadığımız yerde komşuluk ilişkilerinizi nasıl buluyorsunuz?” ile “Cinsiyet” sorusunu karşılaştırdığımızda;

ERKEK görüşmecilerin %36,8’i “Normal” olduğunu, %23,7’si “İyi olduğunu” ve %13,2’si ise “Çok iyi olup aile gibi olduklarını” ifade etmişlerdir. Ayrıca göç sonrası komşuluk ilişkilerini “Kötü” olduğu yanıtını veren %21,1 ve %5,3’ü ise “Çok kötü” olduğu yanıtını vermişlerdir.

KADIN görüşmecilerin ise %67,7’si “Normal olduğunu”, %21’i “İyi olduğunu” yanıtını vermişlerdir. Ayrıca %21,1’i “Kötü olduğunu” ve %1,6’sı ise “Çok kötü olduğu” yanıtını vermişlerdir.

ŞU ANDA YAŞADIĞINIZ YERDE KOMŞULUK İLİŞKİLERİNİZİ NASIL BULUYORSUNUZ?*YAŞ ARALIĞI (%)							
		ŞU ANDA YAŞADIĞINIZ YERDE KOMŞULUK İLİŞKİLERİNİZİ NASIL BULUYORSUNUZ?					TOPLAM
		ÇOK İYİ-AİLE GİBİYİZ	İYİ	ÇOK KÖTÜ	KÖTÜ	NORMAL	
YAŞ ARALIĞI	18-24	60,00%	9,10%		28,60%	12,50%	16,00%
	25-34	40,00%	50,00%	33,30%	28,60%	16,10%	27,00%
	35-44		36,40%	66,70%	21,40%	41,10%	36,00%
	45-54				21,40%	21,40%	15,00%
	55-64					5,40%	3,00%
	65+			4,50%			3,60%
TOPLAM		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

“Şu anda yaşadığımız yerde komşuluk ilişkilerinizi nasıl buluyorsunuz?” sorusu ile “Yaş aralığı” karşılaştırmasını yaptığımızda;

“Çok iyi, aile gibiyiz” diyen görüşmecilerin %60’ı 18-24 yaş aralığında ve %40’ı ise 25-34 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Ayrıca şu anki yaşadığı yerde komşuluk ilişkilerinin “İyi” olduğunu belirten görüşmecilerin %50’si 25-34 yaş aralığında, %36,40’ı 35-44 yaş aralığında ve %9,10’u ise 18-24 yaş aralığında olduğu görülmektedir.

“Çok kötü” diyen görüşmecilerin %66,70’i 35-44 yaş aralığında ve 33,30’u ise 25-34 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Ayrıca “Kötü” diyen görüşmecilerin %28,60’ı 18-24 yaş aralığında ve aynı şekilde %28,60’ı 25-34 yaş aralığında,%21,40’ı 35-44 yaş aralığında ve son

olarak %21,40'ı ise 45-54 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Son olarak şu anki yaşadığı yerde komşuluk ilişkilerini “Normal” bulan görüşmecilerin %12,50'si 18-24 yaş aralığında, %16,10'u 25-34 yaş aralığında, %41,10'u 35-44 yaş aralığında, %21,40'ı ise 45-54 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Ayrıca yine komşuluk ilişkilerini normal bulan %5,40 55-64 yaş aralığında olan ve %3,60 oranında ise 65 yaş ve üzeri görüşmecilerden oluştuğu görülmektedir.

ŞU ANDA YAŞADIĞINIZ YERDE KOMŞULUK İLİŞKİLERİNİZİ NASIL BULUYORSUNUZ? * HANE AYLIK GELİR ?						
		HANE AYLIK GELİR (%)				TOPLAM
		0-1000	1001-2000	2001-3500	3501-5000	
ŞU ANDA YAŞADIĞINIZ YERDE KOMŞULUK İLİŞKİLERİNİZİ NASIL BULUYORSUNUZ?	ÇOK İYİ-AİLE GİBİYİZ	8,30%	2,50%	7,90%		5,00%
	İYİ	50,00%	32,50%	5,30%	10,00%	22,00%
	ÇOK KÖTÜ		5,00%	2,60%		3,00%
	KÖTÜ		7,50%	21,10%	30,00%	14,00%
	NORMAL	41,70%	52,50%	63,20%	60,00%	56,00%
TOPLAM		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

“ŞU ANDA YAŞADIĞINIZ YERDE KOMŞULUK İLİŞKİLERİNİZİ NASIL BULUYORSUNUZ?” sorusunun “**Hane Aylık Gelir**” karşılaştırmasına baktığımızda, ayrıntılarının tablodan da görüleceği üzere;

0-1000TL Gelir Grubunun , %50'si İyiydi, %41,7'si Normaldi, %8,3'ü Çok iyiydi Aile Gibiyiz,;

1001-2000TL Gelir Grubunun, %52,5'i Normaldi, %32,5'i İyiydi, %7,5'i Kötü, %5'i Çok Kötüydü, %2,5'i Çok iyiydi Aile Gibiyiz;

2001-3500TL Gelir Grubunun %63,2'si Normaldi, %21,1'i Kötü, %7,9'u Çok iyiydi Aile Gibiyiz %5,3'ü İyiydi, %2,6'sı Çok Kötüydü, ;

3501-5000TL Gelir Grubunun %60'ı Normaldi, %30'u Kötü, %10'u İyiydi, yanıtlarını vermişlerdir.

Araştırma grubuna yöneltilen “**Sur'da mı kendinizi daha güvenli hissediyordunuz, yoksa şu anda yaşadığınız semtte mi güvenli hissediyorsunuz?**” soruya alınan yanıtlar şu şekildedir;

%47'si Sur'da;

%28'i Fark etmiyor;

%21'i Yeni Yermizde;

%4'ü Kararsızım yanıtlarını vermiştir.

SUR'DA MI KENDİNİZİ DAHA GÜVENLİ HİSSEDİYORDUNUZ YOKSA ŞU ANDA YAŞADIĞINIZ SEMTTE Mİ GÜVENLİ HİSSEDİYORSUNUZ? * CİNSİYET ?				
		CİNSİYET (%)		TOPLAM
		ERKEK	KADIN	
SUR'DA MI KENDİNİZİ DAHA GÜVENLİ HİSSEDİYORDUNUZ, YOKSA ŞU ANDA YAŞADIĞINIZ SEMTTE Mİ GÜVENLİ HİSSEDİYORSUNUZ(%)	SUR'DA	57,90%	40,30%	47,00%
	YENİ YERİMİZDE	2,60%	32,30%	21,00%
	KARARSIZIM	2,60%	4,80%	4,00%
	FARK ETMİYOR	36,80%	22,60%	28,00%
TOPLAM		100,00%	100,00%	100,00%

“Sur’da mı kendinizi daha güvende hissediyorsunuz yoksa şu anda yaşadığınız semtte mi güvenli hissediyorsunuz?” sorusu ile **“Cinsiyet”** karşılaştırması yaptığımızda;

ERKEK görüşmecilerin %57,9’u Sur’da,%36,8’i fark etmediği ve %2,6’sı ise göç sonrası yerleştikleri yeni yerde kendilerini daha güvende hissettiklerini ifade etmişlerdir. Bu durum KADIN görüşmecilerde ise; %40,30’u Sur’da, %32,30’u yeni yerlerinde ve %22,60’ı ise kendilerini güvende hissettikleri yerin fark etmediği yanıtını vermişlerdir.

SUR'DA MI KENDİNİZİ DAHA GÜVENLİ HİSSEDİYORDUNUZ, YOKSA ŞU ANDA YAŞADIĞINIZ SEMTTE Mİ GÜVENLİ HİSSEDİYORSUNUZ?*YAŞ ARALIĞI (%)						
	SUR'DA MI KENDİNİZİ DAHA GÜVENLİ HİSSEDİYORDUNUZ, YOKSA ŞU ANDA YAŞADIĞINIZ SEMTTE Mİ GÜVENLİ HİSSEDİYORSUNUZ?					
		SUR'D A	YENİ YERİMİZDE	KARARSIZI M	FARK ETMİYOR	TOPLA M
YAŞ ARALIĞI	18-24	25,50%	4,80%		10,70%	16,00%
	25-34	31,90%	28,60%		21,40%	27,00%
	35-44	23,40%	42,90%	75,00%	46,40%	36,00%
	45-54	19,10%	14,30%		10,70%	15,00%
	55-64		9,50%		3,60%	3,00%
	65+			25,00%	7,10%	3,00%
TOPLAM		100,00 %	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

“Sur’da mı kendinizi daha güvenli hissediyorsunuz yoksa şu anda yaşadığınız semtte mi güvenli hissediyorsunuz?” sorusu ile **“Yaş aralığı”** karşılaştırmasını yaptığımızda;

Sur’da kendini güvende hisseden görüşmecilerin %25,50’si 18-24 yaş aralığında, %25-34’ü 25-34 yaş aralığında,%23,40’ı ise 345-44 yaş aralığında olduğu ve son olarak %19,10’u ise 45-54 yaş aralığında olduğu görülmektedir.

Yeni yerinde kendini güvende hisseden görüşmecilerin ise %4,80’i 18-24 yaş aralığında,%28,60’ı 25-34 yaş aralığında,%42,90’ı 35-44 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Ayrıca %14,30’u 45-54 yaş aralığında ve son olarak %9,50’si ise 65 yaş ve üzeri olduğu görülmektedir. Karşılaştırma ile ilgili diğer ayrıntılar tabloda görülmektedir.

SUR'DA MI KENDİNİZİ DAHA GÜVENLİ HİSSEDİYORDUNUZ, YOKSA ŞU ANDA YAŞADIĞINIZ SEMTTE Mİ GÜVENLİ HİSSEDİYORSUNUZ? * HANE AYLIK GELİR ?

		HANE AYLIK GELİR (%)				TOPLAM
		0-1000	1001-2000	2001-3500	3501-5000	
SUR'DA MI KENDİNİZİ DAHA GÜVENLİ HİSSEDİYORDUNUZ, YOKSA ŞU ANDA YAŞADIĞINIZ SEMTTE Mİ GÜVENLİ HİSSEDİYORSUNUZ?	SUR'DA	50,00%	50,00%	42,10%	50,00%	47,00%
	YENİ YERİMİZDE	16,70%	12,50%	31,60%	20,00%	21,00%
	KARARSIZIM	8,30%	5,00%	2,60%		4,00%
	FARK ETMİYOR	25,00%	32,50%	23,70%	30,00%	28,00%
TOPLAM		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

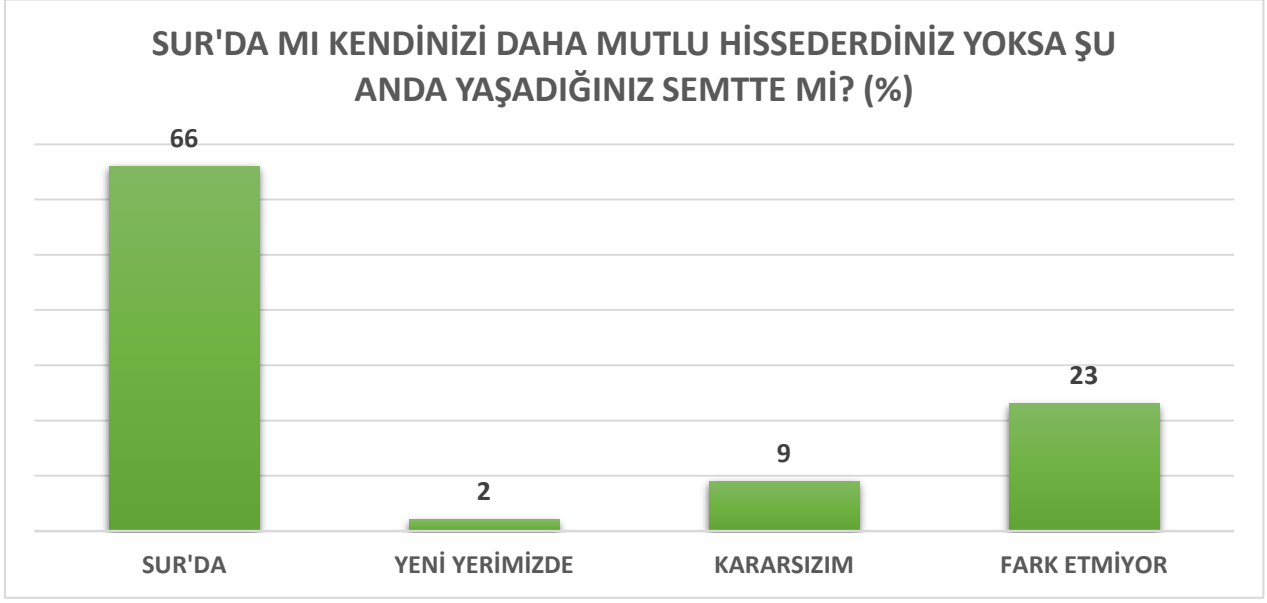
“SUR'DA MI KENDİNİZİ DAHA GÜVENLİ HİSSEDİYORDUNUZ, YOKSA ŞU ANDA YAŞADIĞINIZ SEMTTE Mİ GÜVENLİ HİSSEDİYORSUNUZ?” sorusunun **“Hane Aylık Gelir”** karşılaştırmasına baktığımızda, ayrıntılarının tablodan da görüleceği üzere;

0-1000TL Gelir Grubunun , %50'si Surda, %25'i Fark etmez, %16,7'si Yeni Yerimizde, %8,3'ü Kararsızım ;

1001-2000TL Gelir Grubunun, %50'si Surda, %32,5'i Fark etmez, %12,5'i Yeni Yerimizde, %5'i Kararsızım ;

2001-3500TL Gelir Grubunun %42,1'i Surda, %23,7'si Fark etmez, %31,6'sı Yeni Yerimizde, %2,6'sı Kararsızım ;

3501-5000TL Gelir Grubunun %50'si Surda, %30'u Fark etmez, %20'si Yeni Yerimizde yanıtlarını vermişlerdir.

Araştırma grubuna yöneltilen “**Sur'da mı kendinizi daha mutlu hissederdiniz yoksa şu anda yaşadığınız semtte mi?**” soruya alınan yanıtlar şu şekildedir;

%66'sı Sur'da;

%23'ü Fark etmiyor;

%9'u Kararsızım;

%2'si Yeni Yermizde yanıtlarını vermiştir.

SUR'DA MI KENDİNİZİ DAHA MUTLU HİSSEDERDİNİZ YOKSA ŞU ANDA YAŞADIĞINIZ SEMTTE Mİ? * CİNSİYET ?				
		CİNSİYET(%)		TOPLAM
		ERKEK	KADIN	
SUR'DA MI KENDİNİZİ DAHA MUTLU HİSSEDERDİNİZ YOKSA ŞU ANDA YAŞADIĞINIZ SEMTTE Mİ(%)	SUR'DA	68,40%	64,50%	66,00%
	YENİ YERİMİZDE	2,60%	1,60%	2,00%
	KARARSIZIM		14,50%	9,00%
	FARK ETMİYOR	28,90%	19,40%	23,00%
TOPLAM		100,00%	100,00%	100,00%

“Sur’da mı kendinizi daha mutlu hissederdiniz yoksa şu anda yaşadığınız semtte mi?”

sorusu ile **“Cinsiyet”** karşılaştırması yaptığımızda;

ERKEK görüşmecilerin %68,40’ı Sur’da,%28,90’ı fark etmediğini ve son olarak %2,60’ı ise yeni yerlerinde kendilerinin daha mutlu olduğunu ifade etmişlerdir. Bu durum KADIN görüşmecilerde ise %64,50 Sur’da, %19,40’ı fark etmediğini ve %1,6 gibi az bir kesim ise yeni yerlerinde kendilerini daha mutlu hissettiklerini söylemişlerdir.

**SUR'DA MI KENDİNİZİ DAHA MUTLU HİSSEDİYORDUNUZ YOKSA
ŞU ANDA YAŞADIĞINIZ SEMTTE Mİ?*YAŞ ARALIĞI (%)**

		YAŞ ARALIĞI						TOPLAM
		18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	
SUR'DA MI KENDİNİZİ DAHA MUTLU HİSSEDERDİNİZ YOKSA ŞU ANDA YAŞADIĞINIZ SEMTTE Mİ?	SUR'DA	68,80%	66,70%	52,80%	93,30%	66,70%	66,70%	66,00%
	YENİ YERİMİZDE	12,50%						2,00%
	KARARSIZIM		7,40%	16,70%			33,30%	9,00%
	FARK ETMİYOR	18,80%	25,90%	30,60%	6,70%	33,30%		23,00%
TOPLAM		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

“Sur ‘da mı kendinizi daha mutlu hissedersiniz yoksa şu anda yaşadığınız semtte mi?”

sorusu ile **“Yaş aralığı”** karşılaştırmasına baktığımızda;

Sur 'da kendisini daha mutlu hisseden 18-24 yaş aralığındaki görüşmecilerin %68,80'i, 25-34 yaş aralığındaki görüşmecilerin %66,70'i,35-44 yaş aralığındaki görüşmecilerin %52,80'i,45-54 yaş aralığındaki görüşmecilerin 93,30'u 55-64 yaş aralığındaki görüşmecilerin 66,70'i ve son olarak 65 yaş ve üzerindeki görüşmecilerin ise %66,70'i gibi bir oran olduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra göç ettikten sonra yeni yerlerinde mutlu olduğunu ifade eden görüşmecilerin tamamı 18-24 yaş aralığında olduğu görülmekte ve buda toplam görüşmecilerin %2'sine tekabül etmektedir. Bu oran 18-24 yaş aralığındaki görüşmecilerde ise %12,50'ye denk gelmektedir. Karşılaştırma ile ilgili diğer ayrıntılar ise tabloda mevcuttur.

SUR'DA MI KENDİNİZİ DAHA MUTLU HİSSEDERDİNİZ YOKSA ŞU ANDA YAŞADIĞINIZ SEMTTE Mİ? * HANE AYLIK GELİR ?

		HANE AYLIK GELİR (%)				TOPLAM
		0-1000	1001-2000	2001-3500	3501-5000	
SUR'DA MI KENDİNİZİ DAHA MUTLU HİSSEDERDİNİZ YOKSA ŞU ANDA YAŞADIĞINIZ SEMTTE Mİ(%)	SUR'DA	50,00%	67,50%	71,10%	60,00%	66,00%
	YENİ YERİMİZDE	8,30%		2,60%		2,00%
	KARARSIZIM	8,30%	5,00%	10,50%	20,00%	9,00%
	FARK ETMİYOR	33,30%	27,50%	15,80%	20,00%	23,00%
TOPLAM		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

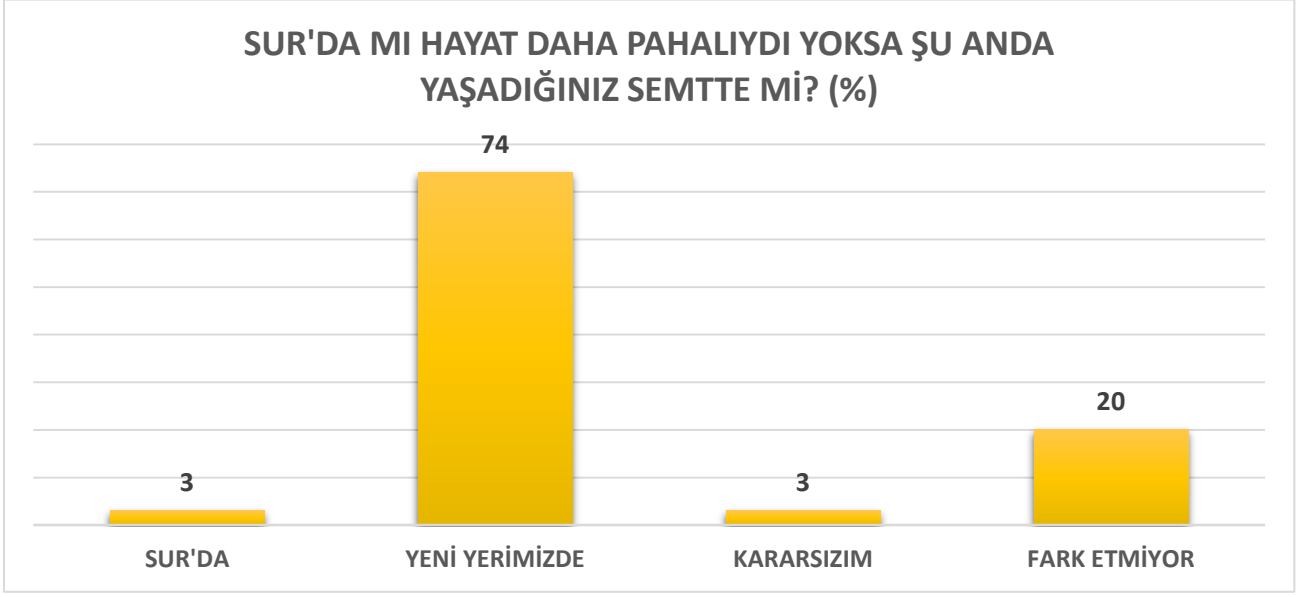
“SUR'DA MI KENDİNİZİ DAHA MUTLU HİSSEDERDİNİZ YOKSA ŞU ANDA YAŞADIĞINIZ SEMTTE Mİ?” sorusunun **“Hane Aylık Gelir”** karşılaştırmasına baktığımızda, ayrıntılarının tablodan da görüleceği üzere;

0-1000TL Gelir Grubunun , %50'si Surda, %33,3'ü Fark etmez, %8,3'ü Yeni Yerimizde, %8,3'ü Kararsızım ;

1001-2000TL Gelir Grubunun, %67,5'i Surda, %27,5'i Fark etmez, %5'i Kararsızım ;

2001-3500TL Gelir Grubunun %71,1'i Surda, %15,8'i Fark etmez, %2,6'sı Yeni Yerimizde, %10,5'i Kararsızım ;

3501-5000TL Gelir Grubunun %60'ı Surda, %20'si Fark etmez, %20'si Kararsızım yanıtlarını vermişlerdir.

Araştırma grubuna yöneltilen **“Sur'da mı hayat daha pahalıydı yoksa Şu anda yaşadığınız semtte mi?”** soruya alınan yanıtlar Şu Şekildedir;

%74' Yeni Yermizde;

%20'si Fark etmiyor;

%3' Sur'da;

%3' Kararsızım yanıtlarını vermiştir.

SUR'DA MI HAYAT DAHA PAHALIYDI YOKSA ŞU ANDA YAŞADIĞINIZ SEMTTE Mİ? * CİNSİYET ?				
		CİNSİYET		TOPLAM
		ERKEK	KADIN	
SUR'DA MI HAYAT DAHA PAHALIYDI YOKSA ŞU ANDA YAŞADIĞINIZ SEMTTE Mİ?	SUR'DA	5,30%	1,60%	3,00%
	YENİ YERİMİZDE	65,80%	79,00%	74,00%
	KARARSIZIM		4,80%	3,00%
	FARK ETMİYOR	28,90%	14,50%	20,00%
TOPLAM		100,00%	100,00%	100,00%

“Sur’da mı hayat daha pahalıydı yoksa şu anda yaşadığımız semtte mi?” sorusu ile “Cinsiyet” karşılaştırması yaptığımızda;

ERKEK görüşmecilerin %65,8’i “Yeni yerimizde”, %28,90’u “Fark etmediğini” ve son olarak %5,30’u ise “Sur’da hayat koşullarının daha pahalı olduğu yanıtını vermişlerdir. Bunun yanı sıra bu durum KADIN görüşmecilerde; %79’u “Yeni yerimizde”, %14,50’si “Fark etmediğini” ve %1,6’sı ise “Sur’da” hayat koşullarının daha pahalı olduğu yanıtını vermişlerdir.

SUR'DA MI HAYAT DAHA PAHALIYDI YOKSA ŞU ANDA YAŞADIĞINIZ SEMTTE Mİ? *YAŞ ARALIĞI (%)

		YAŞ ARALIĞI						TOPLAM
		18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	
SUR'DA MI HAYAT DAHA PAHALIYDI YOKSA ŞU ANDA YAŞADIĞINIZ SEMTTE Mİ?	SUR'DA	12,50%			6,70%			3,00%
	YENİ YERİMİZDE	68,80%	74,10%	72,20%	86,70%	66,70%	66,70%	74,00%
	KARARSIZIM			5,60%			33,30%	3,00%
	FARK ETMİYOR	18,80%	25,90%	22,20%	6,70%	33,30%		20,00%
TOPLAM		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

“Sur’da mı hayat daha pahalıydı yoksa şu anda yaşadığınız semtte mi?” sorusu ile “Yaş aralığı” ile karşılaştırmasına baktığımızda;

Genel olarak tablo içeriğine göz attığımızda; göç eden görüşmecilerin yüksek bir oran farkı ile yeni yerlerindeki hayat koşullarının pahalı olduğu görülmektedir. Veriler ile ifade etmek gerekirse;

18-24 yaş aralığındaki görüşmecilerin %68,80’i, 25-34 yaş aralığındaki görüşmecilerin %74,10’u, 35-44 yaş aralığındaki görüşmecilerin 72,20’si,45-54 yaş aralığındaki görüşmecilerin %86,70’i, 55-64 yaş aralığındaki görüşmecilerin %66,70’i ve son olarak 65 yaş ve üzeri görüşmecilerin ise %66,70’i ise göç ettikten sonraki yeni yerleşim yerlerinde hayat koşullarının daha pahalı olduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra Sur’da hayat koşullarının daha olduğunu ifade eden görüşmecilerin 18-24 yaş aralığındaki görüşmecilerin %12,50’si ve 45-54 yaş aralığındaki görüşmecilerin ise %6,7 olduğu görülmektedir. Bu oran ise yapılan bütün görüşmecilerin %3’üne denk gelmektedir.%74’ü ise yeni yerlerinde hayatın daha pahalı olduğunu fark etmiyor yanıtını veren %20 gibi bir veri ile karşılaşmaktayız.

**SUR'DA MI HAYAT DAHA PAHALIYDI YOKSA ŞU ANDA YAŞADIĞINIZ SEMTTE Mİ? *
HANE AYLIK GELİR ?**

		HANE AYLIK GELİR (%)				TOPLAM
		0-1000	1001-2000	2001-3500	3501-5000	
SUR'DA MI HAYAT DAHA PAHALIYDI YOKSA ŞU ANDA YAŞADIĞINIZ SEMTTE Mİ?	SUR'DA		2,50%	5,30%		3,00%
	YENİ YERİMİZDE	58,30%	77,50%	73,70%	80,00%	74,00%
	KARARSIZIM	8,30%	5,00%			3,00%
	FARK ETMİYOR	33,30%	15,00%	21,10%	20,00%	20,00%
TOPLAM		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

**“SUR'DA MI HAYAT DAHA PAHALIYDI YOKSA ŞU ANDA
YAŞADIĞINIZ SEMTTE Mİ?” sorusunun “Hane Aylık Gelir”**

karşılaştırmasına baktığımızda, ayrıntılarının tablodan da görüleceği üzere;

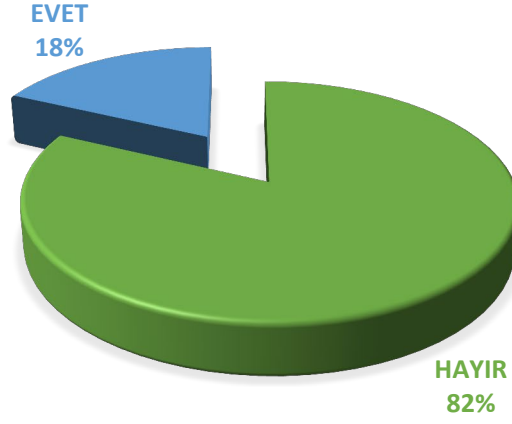
0-1000TL Gelir Grubunun , %58,3'ü Yeni Yerimizde, %33,3'ü Fark etmez, %8,3'ü Kararsızım ;

1001-2000TL Gelir Grubunun, %77,5'i Yeni Yerimizde, %15'i Fark etmez, %5'i Kararsızım %2,5'i Sur'da;

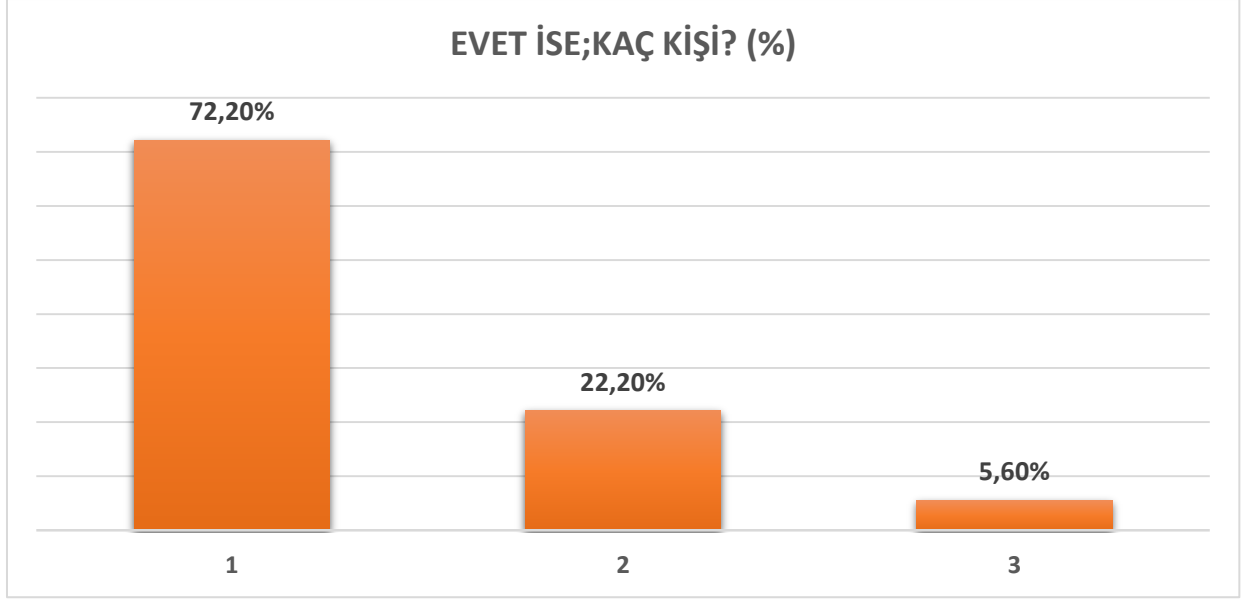
2001-3500TL Gelir , %73,7'si Yeni Yerimizde, %21,1'i Fark etmez, %5,3'ü Sur'da ;

3501-5000TL Gelir Grubunun %80'i Yeni Yerimizde, %20'si Fark etmez yanıtlarını vermişlerdir.

**GÖÇ SONRASI AİLE ÜYELERİNDEN PSİKOLOJİK TEDAVİ GÖREN
OLDU MU? (%)**

Araştırma grubuna “**Göç sonrası aile üyelerinden psikolojik tedavi gören oldu mu?**” sorusu yöneltildiğinde görüşmecilerin **%82’si ‘Hayır’** ve **%18’i ‘Evet’** yanıtını vermiştir.

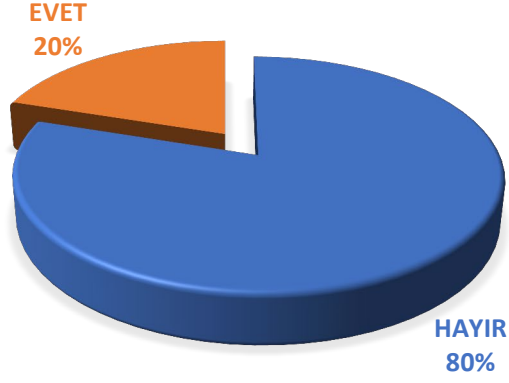
Araştırma grubuna “**Göç sonrası aile üyelerinden psikolojik tedavi gören oldu mu?**” sorusu yöneltildiğinde ‘Evet’ yanıtını veren görüşmecilere hane içinde **kaç kişinin psikolojik tedavi gördüğünü** de sorduğumuzda şu yanıtları vermişlerdir;

%72,2’si 1 kişinin;

%22,2’si 2 kişinin;

%5,6’sı 3 kişinin tedavi gördüğünü bildirmiştir.

**GÖÇ SONRASI AİLE İÇİNDE EĞİTİMİNİ YARIDA BIRAKAN
OLDU MU? (%)**

Araştırma grubuna yöneltilen “Göç sonrası aile içinde eğitimini yarıda bırakan oldu mu?” sorusuna görüşmecilerin %20’si ‘Evet’ derken, %80’i ‘Hayır’ yanıtını vermiştir.

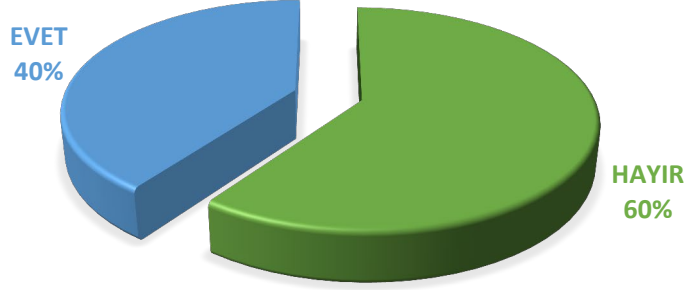
Araştırma grubuna yöneltilen “**Göç sonrası aile içinde eğitimi yarıda bırakan oldu mu?**” sorusuna ‘Evet’ yanıtını veren görüşmecilere hane içinde eğitimi yarıda bırakan kaç kişi olduğu da sorulmuştur ve şu yanıtlar alınmıştır;

%85’i 1 kişi;

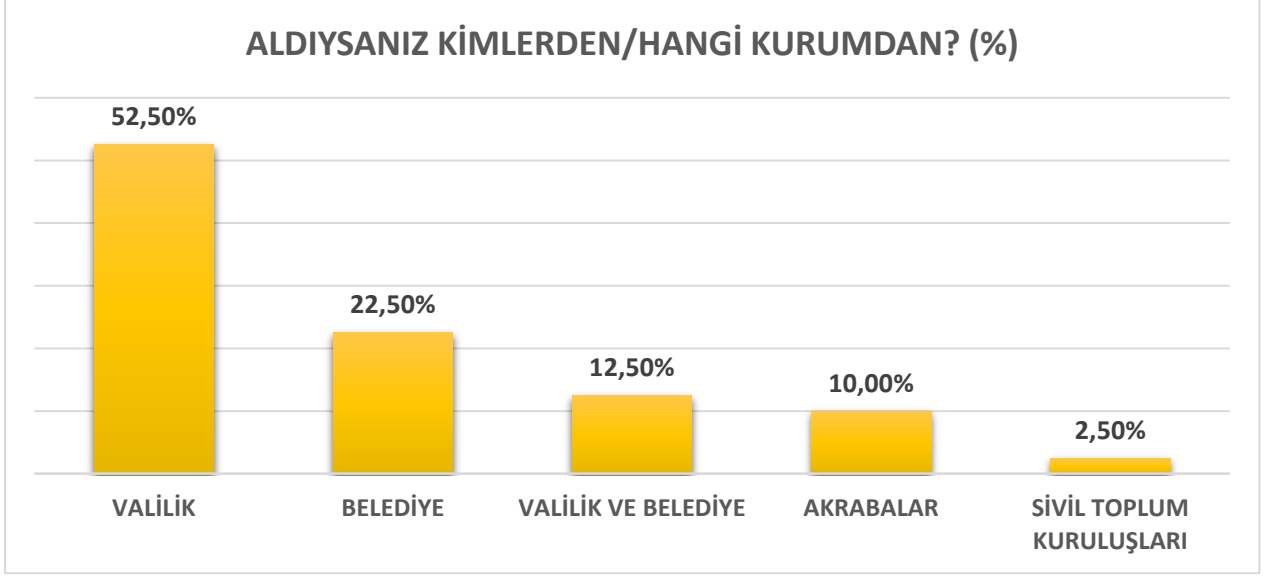
%10’u 2 kişi;

%5’i 3 kişinin eğitimi yarıda bırakmak zorunda kaldığını belirtmiştir.

**SUR'DAN AYRILDIKTAN SONRA HERHANGİ BİR KURUM VEYA
KİŞİDEN YARDIM ALDINIZ MI? (%)**

Araştırma grubuna yöneltilen “**Sur'dan ayrıldıktan sonra herhangi bir kurum veya kişiden yardım aldınız mı?**” sorusuna görüşmecilerin %40'ı ‘**Evet**’ derken, %60'ı ise ‘**Hayır**’ yanıtını vermiştir.

Araştırma grubuna yöneltilen **“Sur'dan ayrıldıktan sonra herhangi bir kurum veya kişiden yardım aldınız mı?”** sorusuna ‘Evet’ yanıtını veren görüşmecilere kimlerden/hangi kurumlardan yardım aldıklarını da sorduk ve şu yanıtları aldık;

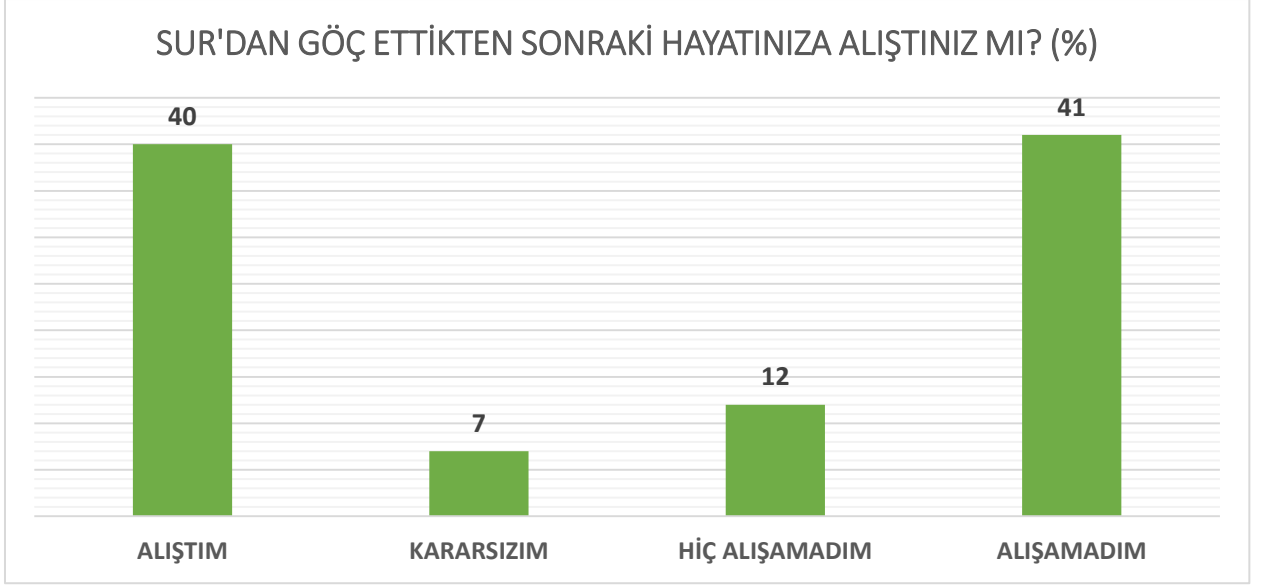
%52,5’i Valilikten;

%22,5’i Belediye ve Belediyeye bağlı kuruluşlardan;

%12,5’i hem Valilik hem de Belediyeden;

%10’u Akrabalardan;

%2,5’i de Sivil Toplum Kuruluşlarından yardım aldığını belirtmiştir.

Araştırma grubuna “**Sur'dan göç ettikten sonraki hayatınıza alıştınız mı?**” sorusu yöneltilmiş ve şu yanıtlar alınmıştır;

%53'ü farklı derecelerde alışamadığını;

%40'ı alıştığını ve

%7'si de bu konuda kararsız olduğunu bildirmiştir.

SUR'DAN GÖÇ ETTİKTEN SONRAKİ HAYATINIZA ALIŞTINIZ MI? * CİNSİYET?				
		CİNSİYET(%)		TOPLAM
		ERKEK	KADIN	
SUR'DAN GÖÇ ETTİKTEN SONRAKİ HAYATINIZA ALIŞTINIZ MI(%)	ALIŞTIM	34,20%	43,50%	40,00%
	KARARSIZIM	7,90%	6,50%	7,00%
	HİÇ ALIŞAMADIM	26,30%	3,20%	12,00%
	ALIŞAMADIM	31,60%	46,80%	41,00%
TOPLAM		100,00%	100,00%	100,00%

“Sur’dan göç ettikten sonraki hayatınıza alıştınız mı?” sorusunun “Cinsiyet” ile karşılaştırmasına baktığımızda;

ERKEK görüşmecilerin; %34,20’si alıştığını, %57,90’nı ise farklı derecelerde olup (%26,30 hiç alışmadım, %31,60 alışmadım) Sur’dan göç ettikten sonraki hayata alışmadıklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca KADIN görüşmecilerin; %43,50’si alıştığını, %50’si ise farklı derecelerde olup (%46,80 alışmadım, %3,20’si hiç alışmadım) Sur’dan göç ettikten sonraki hayata alışmadıklarını ifade etmişlerdir.

SUR'DAN GÖÇ ETTİKTEN SONRAKİ HAYATINIZA ALIŞTINIZ MI?*YAŞ ARALIĞI (%)

		YAŞ ARALIĞI						TOPLAM
		18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	
SUR'DAN GÖÇ ETTİKTEN SONRAKİ HAYATINIZA ALIŞTINIZ MI?	ALIŞTIM	25,00%	63,00%	41,70%	20,00%	33,30%		40,00%
	KARARSIZIM	12,50%		11,10%			33,30%	7,00%
	HİÇ ALIŞAMADIM	25,00%	7,40%	8,30%	20,00%			12,00%
	ALIŞAMADIM	37,50%	29,60%	38,90%	60,00%	66,70%	66,70%	41,00%
TOPLAM		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

“Sur’ dan dan göç ettikten sonraki hayatınıza alıştınız mı?” sorusu ile “Yaş aralığı” karşılaştırmasına baktığımızda;

18-24 yaş aralığındaki görüşmecilerin %25’i,25-34 yaş aralığındaki görüşmecilerin %63’ü, 35-44 yaş aralığındaki görüşmecilerin %41,70’i,45-54 yaş aralığındaki görüşmecilerin %20’si ve son olarak 55-64 yaş aralığındaki görüşmecilerin ise %33,30’u Sur’ dan göç ettikten sonraki hayatlarına alıştıklarını ifade etmişlerdir. Bunun yanı sıra 18-24 yaş aralığındaki görüşmecilerin farklı derecelerde %62,50’si, 25-34 yaş aralığında olanların %37’si,35-44 yaş aralığında olanların 47,20’si,45-54 yaş aralığındakilerin %80’i ve 55 yaş ve üzeri olan görüşmecilerin ise %66,70’i Sur’dan göç ettikten sonraki hayatlarına alışamadıklarını ifade etmişlerdir. Diğer ayrıntılarda tabloda görülmektedir.

SUR'DAN GÖÇ ETTİKTEN SONRAKİ HAYATINIZA ALIŞTINIZ MI? * HANE AYLIK GELİR ?

		HANE AYLIK GELİR (%)				TOPLAM
		0-1000	1001-2000	2001-3500	3501-5000	
SUR'DAN GÖÇ ETTİKTEN SONRAKİ HAYATINIZA ALİŞTINIZ MI?	ALİŞTİM	58,30%	47,50%	31,60%	20,00%	40,00%
	KARARSIZIM	16,70%	2,50%	10,50%		7,00%
	HİÇ ALİŞAMADIM		15,00%	10,50%	20,00%	12,00%
	ALİŞAMADIM	25,00%	35,00%	47,40%	60,00%	41,00%
TOPLAM		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

“SUR'DAN GÖÇ ETTİKTEN SONRAKİ HAYATINIZA ALIŞTINIZ MI?” sorusunun **“Hane Aylık Gelir”** karşılaştırmasına baktığımızda, ayrıntılarının tablodan da görüleceği üzere;

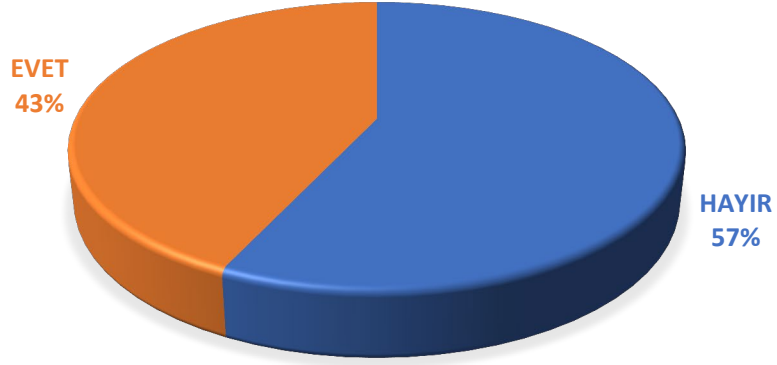
0-1000TL Gelir Grubunun , %58,3'ü Alıştım, %25'i Alışamadım, %16,7'si Kararsızım ;

1001-2000TL Gelir Grubunun , %47,5'i Alıştım, %35'i Alışamadım, %15'i Hiç Alışamadım, %2,5'i Kararsızım;

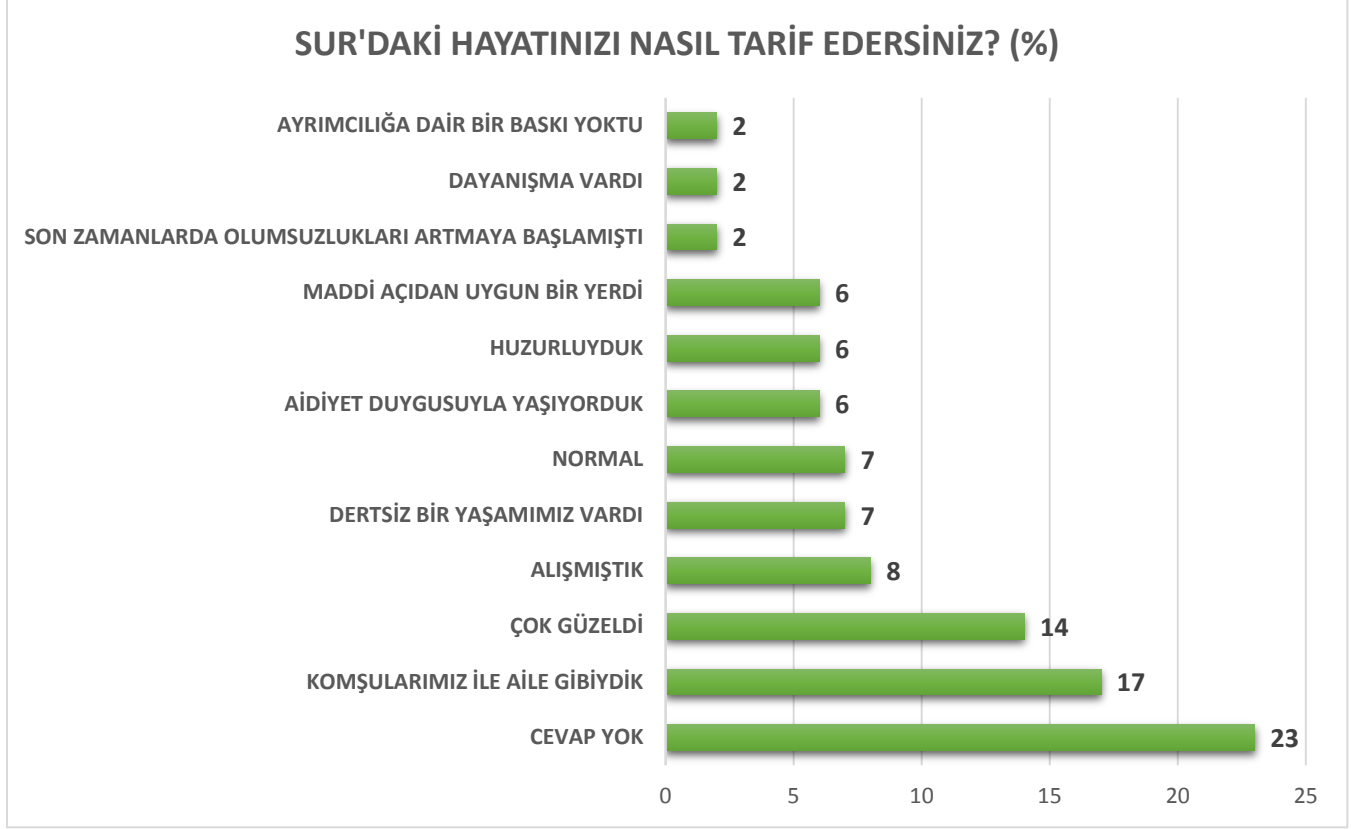
2001-3500TL Gelir %47,4'ü Alışamadım, %31,6'sı Alıştım, %10,5'i Hiç Alışamadım, %10,5'i Kararsızım;

3501-5000TL Gelir Grubunun %60'ı Alışamadım, %20'si Hiç Alışamadım, %20'si Alıştım, yanıtlarını vermişlerdir

SUR'DAKİ KOMŞULARINIZLA İLİŞKİLERİNİZ SÜRÜYOR MU? (%)

Araştırma grubuna “**Sur'daki komşularınızla ilişkileriniz sürüyor mu?**” sorusu yöneltildiğinde %43'ü ‘Evet’ yanıtını verirken, %57’si ‘Hayır’ demiştir.

Araştırma grubuna “**Sur'daki hayatınızı nasıl tarif edersiniz?**” sorusunu yönelttiğimizde görüşmecilerin yanıtları şu şekilde olmuştur;

%23'ü Cevap Yok;

%17'si Komşularımız ile Aile Gibiydik;

%14'ü Çok Güzeldi;

%8'i Alışmıştık;

%7'si Dertsiz Bir Yaşamımız Vardı;

%7'si Normal;

%6'sı Aidiyet Duygusuyla Yaşıyorduk;

%6'sı Huzurluyduk;

%6'sı Maddi Açıdan Uygun Bir Yerdİ;

Her biri %2 olmak üzere ‘son zamanlarda olumsuzlukları artmaya başlamıştı’, ‘dayanışma vardı’, ‘ayrımcılığa dair bir baskı yoktu’ cevaplarını vermişlerdir.

SUR'DAKİ HAYATINIZI NASIL TARİF EDERSİNİZ? * CİNSİYET?				
		CİNSİYET(%)		TOPLAM
		ERKEK	KADIN	
SUR'DAKİ HAYATINIZI NASIL TARİF EDERSİNİZ(%)	CEVAP YOK	23,70%	22,60%	23,00%
	DERTSİZ BİR YAŞAMIMIZ VARDI	7,90%	6,50%	7,00%
	NORMAL	5,30%	8,10%	7,00%
	KOMŞULARIMIZ İLE AİLE GİBİYDİK	26,30%	11,30%	17,00%
	ÇOK GÜZELDİ	15,80%	12,90%	14,00%
	AİDİYET DUYGUSUYLA YAŞIYORDUK	7,90%	4,80%	6,00%
	SON ZAMANLARDA OLUMSUZLUKLARI ARTMAYA BAŞLAMIŞTI		3,20%	2,00%
	DAYANIŞMA VARDI		3,20%	2,00%
	AYRIMCILIĞA DAİR BİR BASKI YOKTU		3,20%	2,00%
	ALIŞMIŞTIK		12,90%	8,00%
	HUZURLUYDUK	5,30%	6,50%	6,00%
	MADDİ AÇIDAN UYGUN BİR YERDİ	7,90%	4,80%	6,00%
TOPLAM	100,00%	100,00%	100,00%	

“Sur’daki hayatınızı nasıl tarif edersiniz?” sorusunun “Cinsiyet” ile karşılaştırmasını yaptığımızda;

ERKEK görüşmecilerin %26,30’u “Komşularımız ile aile gibiydik”, %15,80’i “Çok güzeldi”,%7,90’ı “Dertsiz bir yaşamın olduğunu”, ”Aidiyet duygusuyla yaşadığını” ve “Maddi açıdan uygun bir yer olduğu” yanıtını vermişlerdir.

KADIN görüşmecilerin ise %12,90’ı “Çok güzel Olduğunu” ve “Alıştığını”, %11,30’u “Komşularımız ile aile gibiydik” derken,%8,10’u “Normal” ve %6,50’si Sur’daki yaşamı “Huzurluyduk” şeklinde tariflemektedir.

SUR'DAKİ HAYATINIZI NASIL TARİF EDERSİNİZ?*YAŞ ARALIĞI (%)								
		YAŞ ARALIĞI						TOPLAM
		18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	
SUR'DAKİ HAYATINIZI NASIL TARİF EDERSİNİZ?	CEVAP YOK	31,30%	22,20%	22,20%	20,00%	33,30%		23,00%
	DERTSİZ BİR YAŞAMIMIZ VARDI	6,30%	7,40%	2,80%	20,00%			7,00%
	NORMAL			16,70%		33,30%		7,00%
	KOMŞULARIMIZ İLE AİLE GİBYDİK	12,50%	25,90%	19,40%	6,70%			17,00%
	ÇOK GÜZELDİ	12,50%	14,80%	8,30%	20,00%		66,70%	14,00%
	AİDİYET DUYGUSUYLA YAŞIYORDUK	12,50%	3,70%	8,30%				6,00%
	SON ZAMANLARDA OLUMSUZLUKLARI ARTMAYA BAŞLAMIŞTI		3,70%			33,30%		2,00%
	DAYANIŞMA VARDI	6,30%	3,70%					2,00%
	AYRIMCILIĞA DAİR BİR BASKI YOKTU	6,30%					33,30%	2,00%
	ALIŞMIŞTIK		7,40%	8,30%	20,00%			8,00%
	HUZURLUYDUK	6,30%	11,10%	5,60%				6,00%
	MADDİ AÇIDAN UYGUN BİR YERDİ	6,30%		8,30%	13,30%			6,00%
TOPLAM		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

“ Sur’daki hayatınızı nasıl tariflersiniz?” sorusu ile “Yaş aralığı” karşılaştırmasını yaptığımızda;

18-24 yaş aralığındaki görüşmecilerde %12,50 “Komşularımız ile aile gibiydik”, %12,50 “Çok güzeldi” ve yine %12,50 ile “Aidiyet duygusu il yaşıyorduk” yanıtını vermişlerdir.

25-34 yaş aralığındaki görüşmecilerde %25,90 “Komşularımız ile aile gibiydik”,%14,80’i “Çok güzeldi” ve %11,10’u ise “Huzurluyduk” yanıtını vermişlerdir.

35-44 yaş aralığındaki görüşmecilerde %19,40’ı “Komşularımız ile aile gibiydik”,%16,70’i “Normal” olduğunu belirtmişlerdir.

45-54 yaş aralığındaki görüşmelerde %20’si “Dertsiz bir yaşamımız vardı”,%20’si “Çok güzeldi” ve yine %20 oranında “Alışmıştık” yanıtını vermişlerdir.

55-64 yaş aralığındaki görüşmecilerde %33,30’u “Normal” ve %33,30’ü ise “Son zamanlarda olumsuzlar artmaya başlamıştı” yanıtını vermişlerdir.

65 yaş ve üzeri görüşmecilerde ise %66,70’i “Çok güzeldi” yanıtını vermişlerdir.

SUR'DAKİ HAYATINIZI NASIL TARİF EDERSİNİZ? * HANE AYLIK GELİR ?

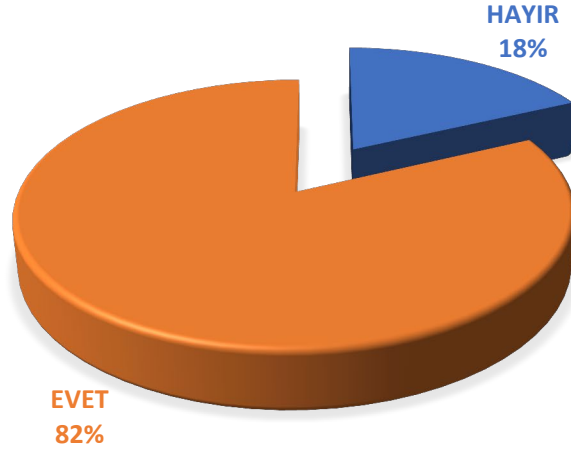
		HANE AYLIK GELİR (%)				TOPLAM
		0-1000	1001-2000	2001-3500	3501-5000	
SUR'DAKİ HAYATINIZI NASIL TARİF EDERSİNİZ(%)	CEVAP YOK	16,70%	22,50%	26,30%	20,00%	23,00%
	DERTSİZ BİR YAŞAMIMIZ VARDI	8,30%	10,00%	2,60%	10,00%	7,00%
	NORMAL	8,30%	7,50%	5,30%	10,00%	7,00%
	KOMŞULARIMIZ İLE AİLE GİBİYDİK	25,00%	22,50%	13,20%		17,00%
	ÇOK GÜZELDİ	25,00%	17,50%	10,50%		14,00%
	AİDİYET DUYGUSUYLA YAŞIYORDUK	16,70%		7,90%	10,00%	6,00%
	SON ZAMANLARDA OLUMSUZLUKLARI ARTMAYA BAŞLAMIŞTI		2,50%	2,60%		2,00%
	DAYANIŞMA VARDI			5,30%		2,00%
	AYRIMCILIĞA DAİR BİR BASKI YOKTU				20,00%	2,00%
	ALIŞMIŞTIK		2,50%	15,80%	10,00%	8,00%
	HUZURLUYDUK		7,50%	2,60%	20,00%	6,00%
	MADDİ AÇIDAN UYGUN BİR YERDİ		7,50%	7,90%		6,00%
TOPLAM		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	

“SUR'DAKİ HAYATINIZI NASIL TARİF EDERSİNİZ?” sorusunun “Hane Aylık Gelir” karşılaştırmasına baktığımızda, ayrıntılarının tablodan da görüleceği üzere;

0-1000TL Gelir Grubunun , %25'i Çok Güzeldi, %25'i Komşularımızla ile Aile Gibiydik, %16,7'si Aidiyet duygusuyla Yaşıyorduk ;

1001-2000TL Gelir Grubunun %22,5'i Komşularımızla ile Aile Gibiydik, %17,5'i Çok Güzeldi, %10'u Dertsiz Bir Yaşamımız Vardı ; **2001-3500TL Gelir** %15,8'i Alışmıştık, %13,2'si Komşularımızla ile Aile Gibiydik, %10,5'i Çok Güzeldi ; **3501-5000TL Gelir Grubunun** %20'si Ayrımcılığa Dair Bir Baskı yoktu, %20'si Huzurluyduk yanıtlarını vermişlerdir

SUR'A TEKRAR DÖNMEK İSTER MİSİNİZ? (%)

Son olarak araştırma grubuna “**Sur’a tekrar dönmek ister misiniz?**” diye sorduk. Bu soruya görüşmecilerin **%82’si ‘Evet’, %18’i ‘Hayır’** yanıtını vermiştir.

SUR'A TEKRAR DÖNMEK İSTER MİSİNİZ? * CİNSİYET ?				
		CİNSİYET(%)		TOPLAM
		ERKEK	KADIN	
SUR'A TEKRAR DÖNMEK İSTER MİSİNİZ(%)	HAYIR	10,50%	22,60%	18,00%
	EVET	89,50%	77,40%	82,00%
TOPLAM		100,00%	100,00%	100,00%

“Sur’a tekrar dönmek ister misiniz?” sorusunun “Cinsiyet” ile karşılaştırmasına baktığımızda;

ERKEK görüşmecilerin %89,50’si,KADIN görüşmecilerin ise %77,40’ı Sur’a tekrar dönmek istediğini yanıtını vermişlerdir. Bunun yanı sıra ERKEK görüşmecilerin %10,50’si, KADIN görüşmecilerin ise 22,60’ı Sur’a tekrar dönmeyeceklerini ifade etmişlerdir.

SUR'A TEKRAR DÖNMEK İSTER MİSİNİZ?*YAŞ ARALIĞI (%)				
		SUR'A TEKRAR DÖNMEK İSTER MİSİNİZ?		TOPLAM
		HAYIR	EVET	
YAŞ ARALIĞI	18-24	5,60%	18,30%	16,00%
	25-34	50,00%	22,00%	27,00%
	35-44	27,80%	37,80%	36,00%
	45-54	5,60%	17,10%	15,00%
	55-64	5,60%	2,40%	3,00%
	65+	5,60%	2,40%	3,00%
TOPLAM		100,00%	100,00%	100,00%

“Sur’a tekrar dönmek ister misiniz? Sorusu ile “Yaş aralığı” karşılaştırması yaptığımızda;

Evet yanıtını verenlerin %5,60’ı 18-24 yaş aralığında,%50’si 25-34 yaş aralığında,%27,80’i 35-44 yaş aralığında, %5,60’ı 45-54 yaş aralığında %5,60’ı 55-64 yaş aralığında ve son olarak %5,60’ı ise 65 yaş ve üzeri yaş grubunda yer almaktadır.

Hayır yanıtını verenlerin %18,30’u 18-24 yaş aralığında,%22’si 25-34 yaş aralığında,%37,80’i 35-44 yaş aralığında, %17,10’u 45-54 yaş aralığında %2,40’ı 55-64 yaş aralığında ve son olarak %2,40’ı ise 65 yaş ve üzeri yaş grubunda yer almaktadır.

SUR'A TEKRAR DÖNMEK İSTER MİSİNİZ? * HANE AYLIK GELİR ?						
		HANE AYLIK GELİR (%)				TOPLAM
		0-1000	1001-2000	2001-3500	3501-5000	
SUR'A TEKRAR DÖNMEK İSTER MİSİNİZ(%)	HAYIR	16,70%	15,00%	15,80%	40,00%	18,00%
	EVET	83,30%	85,00%	84,20%	60,00%	82,00%
TOPLAM		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

“SUR'A TEKRAR DÖNMEK İSTER MİSİNİZ?” sorusunun “Hane Aylık Gelir” karşılaştırmasına baktığımızda, ayrıntılarının tablodan da görüleceği üzere;

0-1000TL Gelir Grubunun , %83,3'ü Evet, %16,7'si Hayır ;

1001-2000TL Gelir Grubunun %85'i Evet, %15'i Hayır ;

2001-3500TL Gelir %84,2'si Evet, %15,8'i Hayır ;

3501-5000TL Gelir Grubunun %60'ı Evet, %40'ı Hayır yanıtlarını vermişlerdir

IV. BÖLÜM

SUR GÖÇ ÇALIŞMASI ANKETÖR GÖZLEM RAPORU

Diyarbakır'ın Sur ilçesinde 2015 tarihinde başlayan ve aylarca süren ve kimi mahallelerde günümüze kadar da devam eden sokağa çıkma yasakları dolayısıyla evlerinden göç ettirilen aileler ile yaptığımız saha çalışmasında gözlemlediğimiz izlenimleri kısaca şu şekilde aktarabiliriz.

Görüşme yapabildiğimiz aileler ile kurulan iletişim doğrultusunda edindiğimiz bilgilere göre iki türlü göç yaşayan aileler bulunmaktadır: Ali Paşa ve Lale bey mahallelerinde kentsel dönüşüm adı altında göç ettirilen ve çatışmalar gerekçesiyle yaşadıkları yoğun baskı ve evlerinin yıkılması üzerine göç ettirilenler. Özellikle çatışmanın yoğunlaştığı Hasırlı ve çevresindeki mahallelerde ikamet etmiş görüşmeciler çatışmalarla birlikte çok yoğun bir baskı ve yıkım üzerine geldiklerini aktarıyorlar.

Aylarca tüm aile fertleriyle birlikte eve hapsediklerini aktaran görüşmeciler, gıdaya erişemedikleri için çok fazla psikolojik baskı yaşadıklarını anlatıyorlar. Gıda ile birlikte elektrik ve suyun kesilmesi sivil halkın göç etme sebepleri arasında olsa da asıl neden olarak çatışmalardan dolayı can güvenliklerinin kalmamış olmasını gösteriyorlar.

Aktardıklarına göre Sur'da birçok ihtiyaçlarını ucuz yollardan karşılayabiliyorlarmış. Kiraların ucuz olduğunu her türlü alternatif ucuz ürüne erişimleri olduğunu belirtiyorlar. Bununla birlikte Sur'da yaşayanların zaten dar gelirli insanlar olduğunu ve mülk sahibi olanların bile zar zor geçindiğini aktarımlarından gözlemliyoruz. Ayrıca işsizliğin de bu ailelerde çok yoğun olduğunu görmek mümkün. Ailelerde çoğunlukla bir çalışan olsa da çalışanların da genellikle mevsimlik işler yaptığını aktarıyorlar.

Görüşme yaptığımız insanların çoğunluğunda göç ettikleri zamanı anlatırken ağlamaya varan duygusal refleksleriyle karşılaştık. Bunun ilk sebebi olarak; Sur'dan çıkmak istemedikleri halde göç etmeye mecbur bırakılmaları ve ardından yaşanan ölümler ile yıkımlardı. İkincisi ise Sur'a duydukları özlemdi.

Sokağa çıkma yasağı sürecinde yaşananların etkisinin hala derin ve canlı olduğunu gösteren pek çok söylemle karşılaştık: “Hiçbirimiz çatışma ve helikopter sesinden uyuyamıyorduk”, “O sesleri bastırabilecek hiçbir şey yoktu ve hala duymaya devam ediyorum geceleri”, “Bize anonsla evleri terk edin”, diyorlardı ama sokağa çıkma da vuruyorlardı. “Hala sokağa

çıkarken durduk yere etrafa bakıyorum”, “Hiçbir iletişimimiz kalmadığında yalnız olduğumuzu anladım”, “Top atışları başladığında hepimizi öldürecekler sandık... O sesler hala kulağımda”, “Çocukların aç kalmasına, ağlamasına elimizden bir şey gelmiyordu”

Göçten sonra ilk aşamalarda Sur ve Sura yakın bölgelere göç ettiklerini öğreniyoruz. Sonrasında ise yaşayabilecekleri daha iyi alanlar buldukça taşınmaya devam etmişler. Bir görüşmeci toplamda 5 defa ev değiştirdiğini aktarıyor. İlk bulunan evler bir yandan aile yaşamı için uygun bulunmamış, ancak diğerlerinin de çok yüksek kiralarla kendileri gibi ailelere verilmek istendiğini söylüyorlar. Biraz daha uygun yaşanılır evler bulana dek taşınmışlar.

Bu ailelerin çoğu göçle ilk defa tanışmadıklarını, 1990’lardan aşına olunan köy boşaltmaları, koruculuğa zorlamalar ile yayla yasağı gibi nedenlerle de göçe mecbur kaldıklarını; büyük bir kısmı o dönemlerde Sur ilçesine göç ettiğini ve bu göçü tekrar yaşadıklarını dile getirdiler. Bir görüşmeci “Bizim çocuklarımız o zulmü görmesin, o sıkıntıları yaşamasin diye geldik oraya, ama daha kötüsünü çocuklarımız yaşadı” sözleriyle ruh halini paylaştı.

Görüşmeciler Sur’da yıllarca yaşadıklarını ve Sur’un sosyal ve tarihi anlamda çok zengin bir kültüre sahip olduğunu aktarıyorlar. Çoğunlukla zorunlu göçe tabi olmaları onların siyaset konusunda aktif olmasında etkili olmuş.

Göç sonrası barınma sorununu akraba ve tanıdıklar üzerinden aşmaya çalışan aileler çok sıkıntı yaşadıklarını söylüyorlar. Bununla birlikte aylarca çalışmadıkları için maddi imkanlarının olmadığını ve buna rağmen yardım alamadıklarını, alsalar bile bunun çok sınırlı kaldığını aktarıyorlar. Ayrıca görüşmecilerden öğrendiğimiz kadarıyla kendilerine çıkan yardım ödeneklerinden bir çoğu oldukça geç haberdar olmuş. Örneğin Valiliğe başvurduklarında kira yardımının çıktığını, fakat birçok insanın bu başvuruyu yapmadığını ve başvuru yapanların da aylar sonra durumdan haberdar olduğunu aktaran çok sayıda görüşmeci ile karşılaştık.

İşsizlik bu ailelerin ilk aşamalarda yaşadıkları en büyük sorunlardan biri oluyor. İş ve İşçi Bulma Kurumu bir süre sonra işçi alımlarında bu ailelere öncelik tanıyışsa da kısa süreli ve asgari ücretli işler olduğu için bazı görüşmeciler hiç başvurmaya dahi gerek duymadıklarını aktarıyor. Ayrıca Sur’da çatışmalar öncesinde esnaf olan bir görüşmeci tüm ürünlerini taşıyıp işportacılık yoluyla sattığını ve bu şekilde kira ve çeşitli ihtiyaçlarını karşıladığını anlattı. Görebildiğimiz kadarıyla yerinden edildikten sonra çok fazla maddi desteğe ihtiyaç duyan aileler, kimi kurumlardan aldıkları yardımların ihtiyaçlarının çok azına yetebildiğini anlatıyor.

Salt evlerini değil, eşyalarını, gündelik ihtiyaç malzemelerini, giysilerini de kaybeden aileler için barınacak sağlıklı mekanlara, gıdaya ve giysiye erişim ilk dönemlerde oldukça zor olmuş. Bir görüşmeci ilk aşamada göç edip ablasının evine sığındıklarını sonrasında ise ev bulduklarında eşyalarını almak için geri döndüklerini aktarıyor. Ama döndüklerinde evlerinin büyük ölçüde yıkıldığını eşyalarının kullanılamaz hale geldiğini ve değerli eşyalarının da yerinde olmadığını söylüyor. Benzer anlatılara başka görüşmecilerde de rastladık. Maddi birikimlerini kaybeden aileler özel olarak yardıma muhtaç hale getirilmeye çalışıldıkları inancındalar.

Sur yaşamı ile şu an ikamet ettikleri yaşam arasında büyük bir farkın olduğunu söyleyen görüşmecilerimizin sayısı oldukça fazlaydı. Bu farklar arasında ilk sırada gündelik ihtiyaçlara erişimdeki kolaylık geliyor. Zira görüşmecilerin çok büyük bir kesimi Pazar, market ve diğer gıda, elbise vb. ihtiyaçlar konusunda Sur yaşamına alıştıklarını; Sur' un bu konuda daha ucuz olduğunu, aynı bütçe ile şu an ikamet edilen yerde geçinemediklerini aktardılar. Ayrıca sosyal ve kültürel anlamda da yakındıkları birçok durumun var olduğunu söylemek de mümkündür. Sur' da daha samimi, içten ve komşular arasında var olan dayanışmayı şu an oturdukları yerde göremediklerini söyleyen birçok görüşmecimiz oldu. Bu konuda en çok duyduğumuz cümle, "Bir aile gibiydik" cümlesiydi.

Surda yapılmak istenen asıl hedefin de bu dayanışma ruhunu bitirmek olduğunu ve bu yüzden zorla göç ettirildiklerini, Sur' un büyük bir kısmının bu yüzden kamulaştırıldığını ifade ettiler. Devletin bu niyetini ilk olarak 2009'da önlerine getirilen kentsel dönüşüm projesiyle dışa vurduğunu, ancak o dönem Sur halkının direnişi ile karşı karşıya kalmalarından dolayı projenin uygulanamadığını söyleyen görüşmeciler, sokağa çıkma yasağı ve çatışmalar gerekçe gösterilerek 2015- 2016 yıllarında gerçekleşen zorunlu göç ve kamulaştırma kararıyla projenin yeniden hayata geçirildiğini belirttiler.

Kimi aileler ekonomik sorunlardan dolayı evde yaşayan gençlerin büyükşehirlere çalışmaya gittiğini, eğitimini yarıda bırakan çocuklarının olduğunu belirttiler. Sur' un var olan kültürel dokusunun tekrar canlandırılması için öncelikli olarak belediyelerden sorumluluk üstlenilmesini isteyen aileler ekonomik sorunlarının çözümüne dönük de politikalar beklediklerini, çok yalnızlaştırıldıklarını ifade ettiler. Görüşmeler esnasında birçok aile sosyal yardıma ihtiyacı olduğunu aktardı.

Ailelerin göç ettikleri Kaynartepe ve Şehitlik gibi yoksul mahallelerde çok yabancılik çekmediğini ama şartlarının da çok zorlayıcı olduğunu görüşmecilerin aktarımlarından öğreniyoruz. Komşuluk ilişkilerini görece yoksul yerlere göre normal ya da kısmen iyi değerlendirilirken, apartmanların yoğunluklu olduğu ve görece biraz gelişmiş yerlerde kötü değerlendirildiğini gözlemledik. Görüşmeciler, kimseden beklentileri olmadığını sadece iletişim kurabilecekleri bir komşu çevresi beklediklerini aktarıyorlar. Ayrıca komşuluk ilişkilerinin gelişkin ve yaygın olduğu yerlerde ailelerin psikolojik travmalarıyla daha kolay baş edebildiklerini gözledik.

Ailelerin hemen hepsi çocuklarının en az bir dönem eğitimden geri kaldığını belirtiyor. Tamamıyla bırakanlar olsa da çoğunlukla eğitimlerine devam etmişler. Ancak çeşitli travmalar yaşayan çocuklar yeni okullarına adapte olmada, kabullenme ve kabullenilmede sorunlar yaşamış. Bunun yanında bazı aileler olaylardan sonra çocuklarının huysuz, huzursuz, kavgacı olduğunu ve okuldan soğuduğunu belirtiyorlar.

En önemli konulardan biri olan psikolojik destek ise ailelerin çoğunlukla yabancı olduğu bir konu. Genel olarak aileler psikolojik desteği sadece çocukları için düşünmüş ve yetişkinler destek noktasında isteksiz kalmış. Fakat psikolojik destek almak istemediğini belirten görüşmeciler aynı zamanda kendilerinin de psikolojik sorunlar yaşadığını aktarmıştır. Psikolojik destek gören aile bireyleri çoğunlukla 3-6 ay arası tedaviler görmüşler. Tedavi gördüğünü belirten birçok görüşmeci uyku problemleri, kabuslar ve paranoya şikayetleri ile başvurduklarını aktarıyorlar.